

පරිච්ඡේදය
5

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන (ශ්‍රී .ලං.මු.වා.ප්‍ර. - 10)
CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS (SLFRS-10)

කිසියම් සමාගමක් විසින් තවත් සමාගමක් පාලනය කිරීමක් සිදු කරයි නම් එය ඒකාබද්ධ වීමක් ලෙසින් අදහස් කරයි. මෙහි පාලනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කිසියම් වූ ව්‍යවසායක කටයුතු වලින් ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීම සඳහා එහි කටයුතු මත බලපෑම් ඇති කිරීමට ඇති හැකියාවයි. මෙලෙස ව්‍යවසායකට තවත් ව්‍යවසායකක් පාලනය කිරීමේ හැකියාවක් (ඒකාබද්ධ වීමක්) ලැබෙන අවස්ථාවන්ට උදාහරණ ලෙස,

1. ආයෝජනයාගේ ඡන්ද හිමිකම් අයිතිය ලබා ගැනීම. (ජේදය B 34 සිට B 50 දක්වා)

උදාහරණයක් ලෙස A පීළල්සී විසින් B පීළල්සී හි ශුද්ධ වත්කමෙන් 80% ක් අත්පත් කර ගැනීම (අයෝජනය කිරීම) මෙය පහත රූප සටහනෙන් පැහැදිලි කළ හැක.

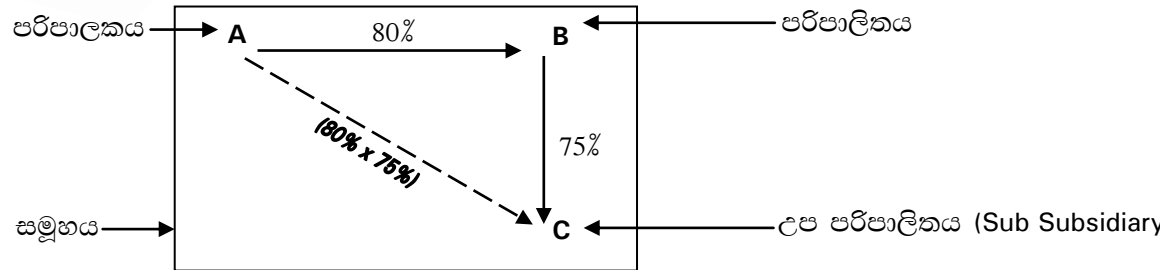

මෙහි අයෝජනය සිදු කළ සමාගම පරිපාලක සමාගම (Parent) ලෙසත් අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වූ (පාලනයට ලක් වූ) සමාගම පරිපාලිත සමාගම (Subsidiary) ලෙසත් හඳුන්වනු ලැබේ.

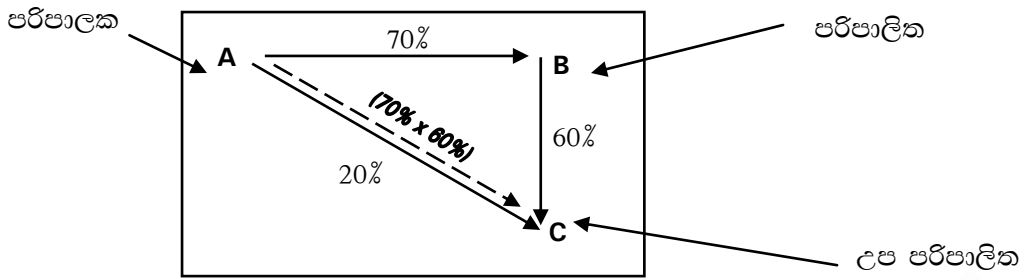
පරිපාලිතයක 100% අයෝජනයක් පරිපාලකය සිදු නොකරන විට පරිපාලකයට අයත් නොවන ශුද්ධ වත්කමේ කොටසක්ද පවතින බව ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත. ඉහත උදාහරණයට අනුව නම් පරිපාලකයෙහි ආයෝජනය 80% ක් වන නිසා 20% ක ආයෝජනයක් පරිපාලකය නොවන බාහිර පාර්ශවයන් සිදු කර ඇත. මෙලෙස පරිපාලකයට අයත් නොවන බාහිර පාර්ශවය විසින් හඳුන්වා දී ඇති ශුද්ධ වත්කමෙහි කොටස “පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය” (Non-Controlling Interest) ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

ඉහත අයුරින් සෘජු ලෙස 50% කට වැඩි ප්‍රතිශතයක් අත්පත් කර ගැනීමෙන් ඒකාබද්ධ වීම සිදුවීමට අමතරව තවත් සමාගමක් හරහා වක්‍ර ලෙස පාලන බලතල ලබාගත හැක.

උදාහරණයක් ලෙස A පීළල්සී B පීළල්සී හි ශුද්ධ වත්කමෙන් 80% ක් අත්පත් කරගෙන ඇතිවිට B පීළල්සී විසින් C පීළල්සී හි ශුද්ධ වත්කමෙන් 75% ක් අත්පත් කරගත්තේ නම් එහිදී B පීළල්සී හරහා වක්‍ර ලෙස C පීළල්සීගේ පාලන බලතල A පීළල්සී වෙත ලැබීම ඊට හේතුව B පීළල්සී හරහා C පීළල්සී හි 60% ක් අත්පත් කර ගැනීමක් A පීළල්සී සතු වීම ($80\% \times 75\% = 60\%$) සිදු වීමයි. එය රූප සටහනෙන් පහත ලෙස දැක්විය හැක.

පහත ආකාරයේදී පරිපාලක හා පරිපාලිත සම්බන්ධතාවය බිහිවිය හැක.

මෙහි B හරහා C පිළිස්සී හි 42% ක් ($70\% \times 60\% = 42\%$) ශුද්ධ වත්කමේ අයිතියක් A පිළිස්සී අත්පත් කරගෙන ඇති අතර A පිළිස්සී විසින් සෘජුව C පිළිස්සී හි 20% ක ශුද්ධ වත්කමක් අත්පත් කරගෙන ඇත. මේ අනුව $42\% + 20\% = 62\%$ ශුද්ධ වත්කමක් අත්පත් කරගෙන ඇති නිසා C පිළිස්සී A පිළිස්සී හි උප පරිපාලිතය බවට පත්වේ.

2. අයෝජකයාගේ අදාළ ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීමේ හැකියාවක් ඇති ප්‍රධාන කළමනාකාර සේවකයන්/පුද්ගලයන් පත් කිරීම, ඉවත් කිරීම හෝ ප්‍රතිපැවැරුම් කිරීමේ අයිතිය ලබාගත හැක.
3. අදාළ ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීමට වෙනත් ආයතනයක් පත් කිරීමට හෝ ඉවත් කිරීමේ හැකියාව පැවතීම.
4. ආයෝජකයාට ප්‍රතිලාභ ලැබෙන ගනුදෙනු සඳහා ආයෝජකයා පෙළඹී වීම හෝ ගනුදෙනු මත කිසියම් වූ වෙනස්කමක් කිරීමේ හැකියාව පැවතීම.
5. අනෙකුත් අයිතිවාසිකම් ලබා ගැනීම. (කළමනාකාර කොන්ත්‍රාතු නමත තීරණ ගැනීමේ අයිතිවාසිකම වැනි)

ඉහත ආකාරයන්ගෙන් ව්‍යවසායකයන් ඒකාබද්ධ වීමක් වුවහොත් ගිණුම්කරණයට අදාළව පහත ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1. එක් එක් ව්‍යවසායකයන් වාර්ෂිකව වෙන් වූ ඒකක ලෙස සලකා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
2. පරිපාලකය හා පරිපාලිතය / පරිපාලිතයන් (සමූහය) එක් ඒකකයක් ලෙස සලකා මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

මෙහි පරිපාලකය හා පරිපාලිතය / පරිපාලිතයන් එක් ව්‍යවසායක් ලෙස සලකා ඉදිරිපත් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන “ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන” (Consolidated Financial Statements) ලෙසින් නම් කරන අතර ඊට පහත ප්‍රකාශන අන්තර්ගත කරනු ලබයි.

- i. ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය (Consolidated Statement of Financial Position)
- ii. ඒකාබද්ධ ලාභාලාභ හා විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය (Consolidated Profit & Loss and Comprehensive Income Statement)
- iii. ඒකාබද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය (Consolidated Cash Flow Statement)
- iv. ඒකාබද්ධ හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය (Consolidated Statement of Changes in Equity)
- v. ඒකාබද්ධ ගිණුම් වලට සටහන් (Notes to the Consolidation Accounts)

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලය සැකසීම පරිපාලක සමාගම විසින් සිදු කරන අතර මෙහිදී අප විසින් ඉහත ප්‍රකාශන අතුරින් ඒකාබද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය හැර අනෙකුත් ප්‍රකාශන සකසන අයුරු පමණක් සලකා බලමු.

ඉහත පැහැදිලි කිරීම් සිදු කිරීමේදී ඒකාබද්ධ කිරීමකට අදාළ විවිධ පද භාවිතයට ගැනුණු අතර එම පදවල නිර්වචනයන් ප්‍රමිතයෙහි දක්වා තිබේ. ඒවා පහත පරිදි වේ.

නිර්වචන (Definitions)

පාලනය - Control

ආයෝජන සමඟ ආයෝජනයට සහභාගීත්වය තුළින් එයට ලැබෙන විචල්‍ය ප්‍රතිලාභ විවෘතව තිබෙන කල්හි හෝ එයට හිමිකම් තිබෙන විට ආයෝජක විසින් ආයෝජන පාලනය කරනු ලබන අතර ආයෝජන ප්‍රතිලාභ මත බලපෑම් ඇති කිරීමට හැකි වීම.

An investor controls an investee when the investor is exposed, or has right, to variable return from its involvement with the investee and has the ability to affect these returns through its power over the investee.

බලය - Power

අදාළ ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙය වීමට ප්‍රවර්තන හැකියාව ලබා දෙන පවත්නා අයිතීන්ය.
 Existing rights that give the current ability to direct the relevant activities.

පරිපාලිතය - Subsidiary

“පරිපාලිතය යනු වෙනත් ව්‍යවසායකයක් (පරිපාලකය යනුවෙන් හැඳින්වෙන) මඟින් පාලනය වන තවත් ව්‍යවසායකි”.
 A subsidiary is an entity that is controlled by another entity (known as the parent).

පරිපාලකය - Parent

එකක් හෝ කිහිපයක් පාලනය කරන ව්‍යවසායක වේ.”
 A parent is an enterprise that control one or more entities.

සමූහය - Group

“පරිපාලකය හා පරිපාලිතයන්ගේ එකතුව සමූහය නම් වේ.”
 A group is a parent and all its subsidiary.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන - Consolidated Financial Statement

පරිපාලකය හා ඊට අයත් වන පරිපාලිතයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන එක් ආර්ථික ඒකකයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන ලෙස වත්කම්, වගකීම්, හිමිකම්, ආදායම් හා වියදම් මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරිපත් කරනු ලබන සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වේ.

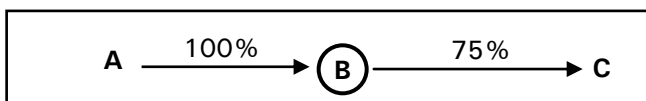
පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය - Non-Controlling Interest

පරිපාලකයට සෘජු ලෙස හෝ වක්‍ර ලෙස අයත් නොවන පරිපාලිතයක හිමිකමයි.
 Non-Controlling Interest is the equity in a subsidiary not attributable, directly or indirectly, to a parent.

සෑම විටම පරිපාලකය විසින් මෙම ප්‍රමිතියට අනුකූලව පරිපාලිතයන්හි ආයෝජන ඒකාබද්ධ කර පෙන්වන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

නමුත්,
 පහත සියළු කරුණු ඉටුවන අවස්ථාවකදී පරිපාලකය විසින් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් නොකළ යුතු බව දක්වා තිබේ.

1. පරිපාලක සමාගම වෙනත් සමාගමකට මුළුමනින්ම අයත් පරිපාලිතයක් වූ විට,

A සමාගම B හා C යන සමාගම් 2 හිම පරිපාලකය වේ. B සමාගම C සමාගමේ පරිපාලක සමාගමයි. නමුත් B සමාගම වෙනත් සමාගමක මුළුමනින්ම අයත් පරිපාලිතයකි. මේනිසා B සමාගමට ඒකාබද්ධ ගිණුම් සැකසීම අවශ්‍ය නොවේ.

පරිපාලක සමාගම මුළුමනින්ම පාහේ අයත් පරිපාලිතයක් වූ විටක, අයිතිකරුවන්ට මේ පිළිබඳව දැනුම් දීමෙන් පසු, පරිපාලකය ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් නොකිරීම ගැන විරුද්ධත්වයක් නොදක්වන්නේ නම්.

2. පරිපාලකයේ හිමිකම් හෝ ණය ලියවිලි ප්‍රසිද්ධ වෙළඳපලේ අලෙවි නොකරන විට.
3. පරිපාලකය කිසියම් පංතිකයකට අයත් සාධන පත්‍ර ප්‍රසිද්ධ වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමේ අරමුණින් සුරැකුම් කොමිසම හෝ වෙනත් ව්‍යවස්ථාපිත සංවිධානයක, එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන ගොනු නොකර හෝ ගොනු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ නොයෙදෙයි නම්.
4. අවසාන හෝ අන්තර් පරිපාලකයක, පරිපාලකයෙක් මහජනතාවගේ ප්‍රයෝජනයට ලබාගත හැකි ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර ඇත්නම්.

ඒකාබද්ධ කිරීමේ පිළිවෙත - Consolidation Procedures

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී පරිපාලක සමාගමේ සහ එහි සියළුම පරිපාලිතයන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වත්කම්, වගකීම්, ආදායම්, වියදම් සහ ස්කන්ධයන්වල එකම ආකාරයේ අයිතමයන් ජේලියෙන් ජේලිය එකතු කිරීමේ පදනම මත සංයෝජනය කර ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමූහය පිළිබඳව මූල්‍ය තොරතුරු එකම ව්‍යාපාරයක පරිද්දෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර පහත පරිදි ගනු ලැබේ.

(අ) එක් එක් පරිපාලිතය සම්බන්ධව පරිපාලක සමාගමේ ආයෝජනයේ ධාරණ අගය සහ පරිපාලක සමාගමට හිමි පරිපාලිතයේ හිමිකමේ කොටස ඉවත් කිරීම (මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබෙන කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය ගිණුම්කරණය කෙරෙන ආකාරය SLFRS-03 හි වේ.)

මෙම පියවර තුළින් පැහැදිලි වන්නේ පරිපාලක සමාගම පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා කළ ආයෝජනයන් එම ආයෝජනයෙන් අත්පත් කරගත් පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කමේ කොටසක් ඉවත් කිරීම කළ යුතු බවයි. ඒකාබද්ධ ගිණුම්කරණයේ දී කිසියම් වූ ලෙජර් ගිණුම් සටහන් තැබීමක් සිදු කරන්නේ නම් ඒ සඳහා සිහිවටන ලෙජරයක් විවෘත කර ගන්නා අතර පරිපාලකයේ ආයෝජනයන් එම ආයෝජනයෙන් අත්පත් කරගත් පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කමක් පොත් වලින් ඉවත් කිරීමේදී ඒ සඳහා විශේෂිත වූ ගිණුමක් උපයෝගී කර ගනී. එය "පාලන පිරිවැය ගිණුම" (Cost of Control A/C) ලෙස නම් කරන අතර පරිපාලකය කළ ආයෝජනයන් ඊට අදාළ පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කමක් මෙම ගිණුමට මාරු කරනු ලැබේ. එම ගිණුමෙහි දළ ඉදිරිපත් කිරීමක් පහත වේ.

පාලන පිරිවැය ගිණුම

	① XX		② XX
	③ XX		
	XX		XX
	XXX		XXX

පරිපාලකය විසින් කළ ආයෝජනයන් ඒ තුළින් අත්පත් කරගත් පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කමේ කොටසක් අතර වෙනසක් පැවතුනහොත් එම වෙනස කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය ලෙස හඳුනාගත යුතු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් ගිණුම් තැබිය යුතු ආකාරය ශ්‍රී. ලං. ගි. ප්‍රමිත අංක 03 (SLFRS-03) දක්වා තිබේ.

අත්පත් කර ගැනීම මත බිහිවන කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇතිවන ලාභය

පරිපාලනය අත්පත් කර ගැනීම මත කීර්තිනාමයක් හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇතිවූ ලාභයක් බිහි විය හැක. පරිපාලනය අත්පත් කර ගැනීම සඳහා කරනු ලබන ආයෝජනයේ ධාරණ අගය අත්පත් කර ගන්නා පරිපාලනයේ ශුද්ධ කොටසට වඩා වැඩි වන විට කීර්තිනාමයක් ද, ආයෝජනයේ ධාරණ අගය අත්පත් කර ගන්නා ශුද්ධ වත්කමේ කොටසට වඩා අඩු අගයක් ගන්නා විට කේවල් මිල තුළින් ඇතිවන ලාභයක් ද බිහි වේ.

අත්පත් කර ගැනීම මත බිහිවන්නේ කීර්තිනාමයක් නම් ඒ සම්බන්ධයෙන් SLFRS 03 "ව්‍යාපාර සංයෝජන" ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව පහත පරිදි ගිණුම් තැබිය යුතුය.

අත්පත් කර ගන්නා දිනට කීර්තිනාමය වත්කමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු වේ.

ඉන්පසුව ඉදිරි එක් එක් කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ වත්කමක් ලෙස හඳුනාගත් කීර්තිනාමයෙහි හානිකරණයක් සිදුව ඇත් ද යන්න සොයා බලා හානිකරණයක් සිදුව ඇත්නම් පමණක් එම ප්‍රමාණය ඒකාබද්ධ ලාභයට කපා හරින්න.

එලෙස කපා හැරීමෙන් පසු ඉතිරිවන කීර්තිනාමයේ ප්‍රමාණයක් වේ නම් එය වත්කමක් ලෙස හඳුනාගෙන ඉදිරියට ගෙනයනු ලබයි.

අත්පත් කරගැනීම මත බිහිවන්නේ කේවල් මිල තුළින් ඇතිවන ලාභයක් නම් එම මුළු ප්‍රමාණය අත්පත් කරගත් කාලපරිච්ඡේදයේ ඒකාබද්ධ ලාභයට එකතු කළ යුතු බව SLFRS 03 දක්වා තිබේ.

මීට අමතරව අත්පත් කර ගන්නා දිනට පරිපාලක සමාගමට අයත් කීර්තිනාමයට අමතරව පාලනයට යටත් නොවන හිමිකමට අයත් කීර්තිනාමයේ කොටසද හඳුනාගත හැකි නම් එනම් අත්පත් කරගත් දිනට පැවැති පරිපාලිත සමාගමේ මුළු කීර්තිනාමය හඳුනාගත හැකිනම් එහි අනාගත හානිකරණයන් කපා හැරීමේදී පරිපාලිත සමාගමට අයත් කොටස ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශයටත් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකමට අයත් කොටස එම ගිණුමටත් ගලපනු ලබයි. කේවල් මිල තුළින් ලාභයක් බිහිවුවද එය අත්පත් කරගත් දිනට පැවති මුළු අගය වූයේ නම් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකරුවන්ගේ කොටස එම ගිණුමට ගැලපිය යුතු වේ.

උදා : 01

චාමර පී.එල්.සී. විසින් 2017.04.01 දින සීමිත පී.එල්.සී හි ඡන්ද බලය සහිත සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 100% ම රු. 2,000,000 ප්‍රතිශ්ඨාවකට යටත්ව අත්පත් කර ගන්නා ලදී. එදිනට සමිත පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කම පහත ලෙසින් සමන්විත විය.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	1,250,000
පොදු සංචිතය	300,000
රඳවාගත් ලාභය	150,000

මෙදිනට සමිත පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කම හි ධාරණ අගය සාධාරණ අගයට සමාන වී පැවතුණි.

ඔබ විසින්,

අත්පත් කර ගැනීම මත බිහි වූ කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය ගණනය කරන්න.

උදා : 02

ඇඩ්හොක් පී.එල්.සී. විසින් 2017.04.01 දින බොටල්නෙක් පී.එල්.සී. හි ඡන්ද බලය සහිත සාමාන්‍ය කොටස් සියල්ල රු. 1,465,000 ප්‍රතිශ්ඨාවකට අත්පත් කරගත් අතර එදිනට බොටල්නෙක් පී.එල්.සී. ශුද්ධ වත්කම පහත ලෙස සකස් වී පැවතුණි.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	840,000
පොදු සංචිතය	265,000
රඳවාගත් ලාභය	110,000

මෙදිනට බොටල්නෙක් පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ අගය ධාරණ අගයට වඩා රු. 100,000 න් වැඩි බව ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. මෙම ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වැඩිවීම සිදුව ඇත්තේ ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම මත ඇති වූ වැඩි වීමෙනි.

ඔබ විසින්,

කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය ගණනය කරන්න.

උදා : 03

වරුණි පී.එල්.සී. විසින් 2017.04.01 දින හිරුණි පී.එල්.සී හි සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් රු. 982,500 ප්‍රතිශ්ඨාවකට මිලදී ගන්නා ලදී. එදිනට හිරුණි පී.එල්.සී. හි පැවැති ශුද්ධ වත්කම පහත ලෙසින් සකස්ව පැවතුණි.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	800,000
පොදු සංචිතය	300,000
රඳවාගත් ලාභය	100,000

මෙදින හිරුණි පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කමෙහි සාධාරණ අගය ගණනය කළ අතර එහි වටිනාකම රු. 1,250,000 විය. ධාරණ අගයට වඩා සාධාරණ අගය වැඩි වීමට හේතුවූයේ එදිනට ඉඩම්හි ප්‍රත්‍යාගණන අගයෙහි ඉහළ යාමකි.

ඔබ විසින්,

කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය ගණනය කරන්න.

උදා : 04

කෝසල පී.එල්.සී. විසින් 2017.04.01 දින ගයනි පී.එල්.සී හි සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% ක් රු. 1,260,000 ප්‍රතිශ්ඨාවකට මිලදී ගන්නා ලදී. එදිනට ගයනි පී.එල්.සී. හි පැවැති ශුද්ධ වත්කම පහත ලෙසින් සකස්ව පැවතුණි.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	1,000,000
පොදු සංචිතය	400,000
රඳවාගත් ලාභය	200,000

මෙදින ගයනි පී.එල්.සී. හි නිකුත් කර තිබූ සාමාන්‍ය කොටස් ගණන 112,000 ක් වූ අතර එදිනට කොටසක වෙළඳපල මිල එකක් රු. 15 ක් විය.

ඔබ විසින්,

කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය ගණනය කරන්න.

උදා : 05

කඳුරට පීඑල්සී විසින් 2017.04.01 දින රජරට පීඑල්සී හි සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% ක් රු. 1,300,000 ප්‍රතිශ්ඨාවකට මිලදී ගන්නා ලදී. එදිනට රජරට පීඑල්සී හි පැවැති ශුද්ධ වත්කම පහත ලෙසින් විය.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සා. කො. 820,000
 පොදු සංචිතය 300,000
 ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය 100,000
 රඳවාගත් ලාභය 180,000

මෙදින රජරට පීච්ලේසී හි ශුද්ධ වත්කමේ සාධාරණ අගය ධාරණ අගයට වඩා රු. 200,000 න් වැඩි වූ අතර වෙනසට හේතුව එදිනට ඉඩම්හි සාධාරණ අගයේ ඉහල යාමකි. අත්පත් කරගත් දිනට ශුද්ධ වත්කමේ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකරුවන්ගේ කොටස රු. 325,000 ක් විය.

ඔබ විසින්,

1. අත්පත් කරගත් දිනට කීර්තිනාමය ගණනය කරන්න.
2. -----

උදා : 06

පහත දැක්වෙන්නේ සිමිත "H" සමාගම සහ සිමිත "S" සමාගම 2018.03.31 දිනට පිළියෙල කරන ලද මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය.

	සිමිත "H"	සිමිත "S"
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරිසක, උපකරණ	300,000	350,000
සිමිත S සමාගමේ සා. කොටස් 24,000ක ආයෝජනය	350,000	
ජංගම වත්කම්		
කොහය	35,000	15,000
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	42,000	18,000
බැංකු හා මුදල්	8,000	7,000
	85,000	40,000
මුළු වත්කම්	735,000	390,000
හිමිකම හා වගකීම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	500,000	240,000
සංචිත		
පොදු සංචිතය	50,000	40,000
රඳවාගත් ලාභය	97,000	60,000
	147,000	100,000
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	60,000	42,000
ගෙවිය යුතු බිල්	28,000	8,000
මුළු හිමිකම හා වගකීම්	735,000	390,000

පහත සඳහන් එක් එක් අවස්ථාව යටතේ සිමිත "H" හා සිමිත "S" සමාගම්වල 2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

සිමිත S නිකුත් කර තිබූ කොටස් ගණන 24,000 කි. අත්පත් කරගත් දිනට සිමිත "S" සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්වල ධාරණ අගය එදිනට සාධාරණ අගයට සමාන බව උපකල්පනය කරන්න.

- (අ) සිමිත "H" සමාගම, සිමිත "S" සමාගමේ සමාන්‍ය කොටස් මිලට ගෙන ඇත්තේ 2018.03.31 දිනදී නම්,
- (ආ) සිමිත "H" සමාගම සිමිත "S" සමාගමේ කොටස් අත්පත් කරගෙන ඇත්තේ 2016.04.01 දින එනම් සිමිත "S" සමාගමේ රඳවාගත් ලාභය රු. 40,000 ක බැර ශේෂයක් හා පොදු සංචිතය රු. 10,000 ව පැවති විට නම්,

ඉහත උදාහරණයේදී පරිපාලකය විසින් පරිපාලිතයේ ශුද්ධ වත්කම 100% අත්පත් කරගෙන ඇති නිසා, පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය ගිණුම (Non-Controlling Interest) බිහි නොවනු ඇත.

පරිපාලකය විසින් පරිපාලනයේ 100% අයෝජනයක් නොකරන විටක එම පරිපාලකය ආයෝජනය නොකළ ප්‍රමාණයේ පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය විසින් අයෝජනය කරයි. මෙම පාලනයට යටත් නොවන අයිතියෙහි ශුද්ධ වත්කමේ කොටස නිරූපනය කිරීම සඳහා පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් ගිණුම සකසන අතර පාලනයට යටත් නොවන අයිතියට අදාළ ශුද්ධ වත්කමේ ප්‍රතිශතය එම ගිණුමට මාරු කළ යුතුය.

උදා : 07

2018.03.31 දිනට සීමිත ලොකු සහ සීමිත පොඩි සමාගම් පිළියෙල කළ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයන් පහත දැක්වේ.

(රු. වලින්)

	සීමිත ලොකු		සීමිත පොඩි	
වත්කම්				
ජංගම නොවන වත්කම්				
දේපල පිරිසත, උපකරණ		440,000		160,000
සීමිත පොඩි සමාගමේ ආයෝජනය		140,000		
ජංගම වත්කම්				
තොගය	24,200		6,800	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	32,150		7,850	
බැංකු හා මුදල්	8,650	65,000	6,350	21,000
මුළු වත්කම්		645,000		181,000
හිමිකම හා වගකීම්				
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්		499,000		130,000
සංචිත				
පොදු සංචිතය	46,000		14,000	
රඳවාගත් ලාභ	83,500	129,500	25,000	39,000
ජංගම වගකීම්				
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	7,000		7,500	
ගෙවිය යුතු බිල්	9,500	6,500	4,500	12,000
මුළු හිමිකම හා වගකීම්		645,000		181,000

අතිරේක තොරතුරු:

සීමිත ලොකු සමාගම, සීමිත පොඩි සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% ක් අත්පත් කරගෙන ඇත. සි/ලොකු සමාගම සි/පොඩි සමාගම අත්පත් කර ගන්නා ලද්දේ 2016.04.01 දින, එනම් සි/පොඩි සමාගමේ පොදු සංචිත ගිණුමේ ශේෂය රු. 8,000 ක් හා රඳවාගත් ලාභය රු. 12,000 ක ශේෂයක් පැවති දිනදීය. අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත පොඩි සමාගමේ ශුද්ධ වත්කමේ සාධාරණ අගය ධාරණ අගයට සමාන වේ.

ඔබ විසින්,

2018.03.31 දිනට සි/ලොකු සමාගමේ හා සි/පොඩි සමාගමේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

(ආ) ඒකාබද්ධ කරන ලද පරිපාලිතයන්වල ශුද්ධ වත්කම් වලින් පාලනයට යටත් නොවන අයිතියේ/හිමිකමේ අදාළ ප්‍රමාණය හඳුනාගෙන වගකීම් සහ පරිපාලකයේ කොටස්කරුවන්ගේ හිමිකමෙන් වෙන්කර ඉදිරිපත් කිරීම කරනු ලැබේ. පාලනයට යටත් නොවන අයිතියේ අයත් ශුද්ධ වත්කම් ආගණනයේදී,

- i. මුල්ම අත්පත් කර ගැනීම සිදුවූ දින ගණනය කරන ලද අගය සහ
- ii. මුල් අත්පත් කර ගැනීම සිදුවූ දිනයේ සිට හිමිකම්වල වූ වෙනස්වීම්වල පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම යන ඒවායින් සමන්විත වේ.

ඉහත ඒකාබද්ධ කිරීමේ පියවරයන්ට අමතරව ඒකාබද්ධ ගිණුම් සැකසීමේදී පහත විශේෂිත ගැලපීම් අදාළ වනු ලැබේ.

1. ඒකාබද්ධ කිරීමේදී වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම / සාධාරණ අගය තක්සේරු කිරීම.
2. අන්තර් සමාගම් ශේෂ ඉවත් කිරීම.
3. උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සඳහා වෙන්කිරීම.

පරිපාලනයේ වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රත්‍යාගණනය සඳහා ගැලපීම
Adjustment for Revaluation of Assets & Liabilities of Subsidiary

සාමාන්‍යයෙන් පරිපාලක සමාගම විසින් පරිපාලිත සමාගමේ කොටස් මිලදී ගන්නා අවස්ථාවේදී පරිපාලිත සමාගමේ කොටසක ගැණුම් අගය තීරණය සඳහා පමණක්ම පරිපාලිත සමාගමේ වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමක් කළ හැකිය. එනම් පරිපාලිතයේ වත්කම් හා වගකීම්හි සාධාරණ අගයන් පරීක්ෂා කිරීමයි. මෙම ප්‍රත්‍යාගණනය සම්බන්ධව පරිපාලිත සමාගමේ කිසිදු ගැලපීමක් නොකරන නමුත් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙළ කිරීමේ කාර්යය සඳහා මෙම ප්‍රත්‍යාගණන අගයන් සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

ඒ අනුව සැමවිටම අත්පත් කර ගැනීම මත බිහිවූ කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිල තුළින් ඇතිවූ ලාභය නිවැරදිව ගණනය කිරීම සඳහා පරිපාලිතයේ වත්කම් හා වගකීම් ඒවායේ සාධාරණ අගයන්ට හඳුනාගත යුතු බව SLFRS 03 හි දක්වා තිබේ.

උදා : 08

පහත දැක්වෙන්නේ මාරුවල පී.එල්.සී. හි හා දික්ඔය පී.එල්.සී. හි 2018.03.31 දින මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙන් උපුටාගත් අයිතමයන්ය.

	<u>මාරුවල පී.එල්.සී.</u>	<u>දික්ඔය පී.එල්.සී.</u>
ඉඩම්	600,000	400,000

මාරුවල පී.එල්.සී. විසින් 2016.04.01 දින දික්ඔය පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කමෙන් 75% ක් අත්පත් කරගත් අතර එදින දික්ඔය පී.එල්.සී. හි ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය කළ අතර ප්‍රත්‍යාගණිත අගය රු. 500,000 ක් වන බවට ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. (මාරුවල පී.එල්.සී. විසින් දික්ඔය පී.එල්.සී. අත්පත් කර ගැනීමෙන් පසු දික්ඔය පී.එල්.සී. නව ඉඩම් මිලදී ගැනීමක් සිදු කර නොමැත)

මඔ විසින්,
 ඒකාබද්ධකරණයට අදාළව ගිණුම් තබන අයුරු පෙන්වන්න.

උදා : 09

පහත දැක්වෙන්නේ 2018.03.31 දිනට පිළියෙල කරන ලද ඇක්සස් පී.එල්.සී. හා හික්කඩුව පී.එල්.සී. හි මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය.

(රු. '000)			
වත්කම්	ඇක්සස් පී.එල්.සී.		හික්කඩුව පී.එල්.සී.
ජංගම නොවන වත්කම්			
ඉඩම්		3,000	2,600
ගොඩනැගිලි		8,000	4,900
යන්ත්‍ර සූත්‍ර		1,300	2,250
		12,300	9,750
ආයෝජනය		6,320	-
ජංගම වත්කම්			
තොගය	800		450
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	1,320		940
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	730	2,850	210
මුළු වත්කම්		21,470	11,350

හිමිකම් හා වගකීම්				
හිමිකම්				
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්		10,000		6,000
පොදු සංචිතය		3,000		1,200
රඳවාගත් ලාභය		4,470		1,370
මුළු හිමිකම		17,470		8,570
වගකීම්				
ජංගම නොවන වගකීම්				
බැංකු ණය		2,450		1,840
ජංගම වගකීම්				
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	1,070		620	
පොළී දරණ ණය ගැනීම්වල ජංගම කොටස	360		240	
උපචිත වියදම්	120	1,550	80	940
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		21,470		11,350

අතිරේක තොරතුරු:

- 1) ඇක්සස් පී.එල්.සී. විසින් 2016.04.01 දින හික්කඩුව පී.එල්.සී. හි සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 75% පවරාගත් අතර එදිනට හික්කඩුව පී.එල්.සී. හි පැවති පොදු සංචිතය හා රඳවාගත් ලාභය පිළිවෙලින් රු. 500,000 ක් හා රු. 800,000 ක් විය.
 හික්කඩුව පී.එල්.සී. පවරාගත් දින එම සමාගමේ වත්කම් වලට අදාළව සාධාරණ අගය පිළිබඳ අභ්‍යාසයක් සිදුකරන ලදී. එදිනට ශුද්ධ වත්කමෙහි සාධාරණ අගය රු. 8,000,000 තක්සේරු කළ අතර ධාරණ අගය වඩා වැඩි සාධාරණ අගයෙහි වටිනාකම හික්කඩුව පී.එල්.සී. හි එදින ඉඩමිති සාධාරණ අගයෙහි ඉහළ යාම මත ඇති වූවකි.
- 2) 2018.03.31 දින කීර්තිනාමය පිළිබඳ හානිකරණ පරීක්ෂණයක් සිදුකළ අතර කීර්තිනාමය රු. 120,000 න් හානිකරණය වී ඇති බව තක්සේරු කරන ලදී.

ඔබ විසින්,

2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

උදා : 10

පහත දැක්වෙන්නේ 2018.03.31 දිනට පිළියෙල කරන ලද සමීර පී.එල්.සී. හා වාමර පී.එල්.සී. හි මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය.

වත්කම්	(රු. '000)	
	සමීර පී.එල්.සී.	වාමර පී.එල්.සී.
ජංගම නොවන වත්කම්		
ඉඩම්	30,000	26,000
ගොඩනැගිලි	80,000	49,000
යන්ත්‍ර සූත්‍ර	13,000	22,500
	123,000	97,500
ආයෝජනය	63,200	-
ජංගම වත්කම්		
නොගය	8,000	4,500
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	13,200	9,400
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	7,300	2,100
මුළු වත්කම්	214,700	113,500

හිමිකම් හා වගකීම්				
හිමිකම්				
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්		100,000		60,000
පොදු සංචිතය		30,000		12,000
රඳවාගත් ලාභය		44,700		13,700
මුළු හිමිකම		174,700		85,700
වගකීම්				
ජංගම නොවන වගකීම්				
බැංකු ණය		24,500		184,000
ජංගම වගකීම්				
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	10,700		6,200	
පොළී දරණ ණය ගැනීම්වල ජංගම කොටස	3,600		2,400	
උපචිත වියදම්	1,200	15,500	800	9,400
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		214,700		113,500

අතිරේක තොරතුරු:

1) සමීර පී.එල්.සී. විසින් 2017.04.01 දින වාමර පී.එල්.සී. හි සාමාන්‍ය කොටස් වලින් 80% පවරාගත් අතර එදිනට වාමර පී.එල්.සී. හි පැවති පොදු සංචිතය හා රඳවාගත් ලාභය පිළිවෙලින් රු. 7,000,000 ක් හා රු. 8,500,000 ක් විය.

වාමර පී.එල්.සී. පවරාගත් දින එම සමාගම සාමාන්‍ය කොටස් මිලියන 5 ක් නිකුත් කර තිබූ අතර එදිනට එම කොටසක වෙළඳපල මිල රු. 18 ක් විය.

2) 2018.03.31 දින කීර්තිනාමය පිළිබඳ හානිකරණ පරීක්ෂණයක් සිදු කළ අතර කීර්තිනාමය රු. 700,000 න් හානිකරණය වී ඇති බව තක්සේරු කරන ලදී.

ඔබ විසින්,

2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

උදා : 11

B පී.එල්.සී. 2018.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙන් උපුටාගත් දේපළ පිරියක හා උපකරණ වලට අදාළ දත්ත පිළිබඳ සාරාංශයන් පහත පරිදි වේ.

	<u>පිරිවැය</u>	<u>සමු. ක්ෂය</u>	<u>ක්ෂය අනුපාතය</u>
ගොඩනැගිලි	600,000	150,000	5%
යන්ත්‍ර	200,000	75,000	10%

A පී.එල්.සී. විසින් B පී.එල්.සී. හි කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% ක් අත්පත් කරගත් දින එනම් 2016.04.01 දින B පී.එල්.සී. හි වත්කම් පහත ආකාරයට ප්‍රත්‍යාගණනය කර ඇත.

ගොඩනැගිලි	610,000
යන්ත්‍ර	125,000

මෙම ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම් සීමිත B හි පොත්වල පෙන්වා නැතත් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ පෙන්වුම් කිරීමට අදහස් කරයි.

අදාළ ගැලපීම් පෙන්වන්න.

ගොඩනැගිලි ගිණුම				B පී.එල්.සී.	
2018.03.31 ශේෂය	600,000	2016.04.01 ක්ෂය වෙන්කිරීමේ ශේෂ.		ගොඩනැගිලි පිරිවැය	600,000
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය	100,000	2018.03.31 ප/ගෙ	90,000	2016.04.01 සමුච්චිත ක්ෂය	90,000
	700,000		610,000	2016.04.01 ධාරණ අගය	510,000
2018.04.01 ඉ/ගෙ	610,000		700,000	2016.04.01 ප්‍රත්‍යාගණන අගය	610,000
				ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය	100,000

80% ක් පාලන පිරිවැය ගිණුමට 20% ක් පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය

ගොඩනැගිලි ක්ෂය සඳහා වෙන්කිරීමේ ගිණුම			
ගොඩනැගිලි ගිණුම (2016.04.01 දින ක්ෂය)	90,000	2018.03.31 ඉ/ගෙ ශේෂය	150,000
		උගුණ ක්ෂය	1,000
2018.03.31 ශේෂය ප/ගෙ	61,000		
	151,000		151,000
		2018.04.01 ශේෂය ඉ/ගෙ	61,000

උගුණ ක්ෂය 610,000 - 600,000 x 5% x 2 = රු. 1,000

- ඔබ විසින් යන්ත්‍ර ප්‍රත්‍යාගණනයට අදාළ ගිණුම් තබන අයුරු පෙන්වන්න.

අන්තර් සමාගම් ශේෂ හිලව් කිරීම

පරිපාලක සමාගම හා පරිපාලිත සමාගම අතර ඇති වූ ගනුදෙනුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අන්තර් සමාගම් ශේෂ බිහිවිය හැක. එනම් අදාළ ගනුදෙනුවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එක් සමාගමකට වත්කමක් බිහි වී අනෙක් සමාගමට වගකීමක් බිහිවීමයි. මෙලෙස බිහිවිය හැකි ප්‍රධාන අන්තර් ගිණුම් ශේෂ ලෙස,

- වෙළඳ ලැබිය යුතු හා වෙළඳ ගෙවිය යුතු ශේෂ (ණයගැනී හා ණයහිමි ශේෂ)
- ලැබිය යුතු බිල් හා ගෙවිය යුතු බිල් ශේෂ
- ජංගම ගිණුම් ශේෂ
- ණය ගිණුම් ශේෂ
- ලැබිය යුතු ලාභාංශ හා ගෙවිය යුතු ලාභාංශ ගිණුම් ශේෂ

වැනි දෑ දැක්විය හැක. මෙවැනි අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනු තුළින් අන්තර් සමාගම් ශේෂ බිහි වී පවතින විට ඒකාබද්ධ කිරීමක් සිදු කරයි නම් එම ශේෂ එකිනෙකට හිලව් කළ යුතුය. එම හිලව් කිරීම් සිදු කරන ආකාරයන් පහත උදාහරණයන්ගෙන් තවදුරටත් පැහැදිලි කළ හැක.

I. ණයගැනි හා ණයහිමි ශේෂ හිලව් කිරීම

උදා :

A පී.එල්.සී. පරිපාලක සමාගම		B පී.එල්.සී. පරිපාලිත සමාගම		A පී.එල්.සී. ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය	
ණයගැනි ගිණුම (B පී.එල්.සී.)		ණයහිමි ගිණුම (A පී.එල්.සී.)		ජංගම වගකීම් ණයහිමි	ජංගම වත්කම් ණයගැනි
ශේෂය	20,000	ශේෂය	20,000	-	-

උදා : 12

සීමිත කැපිටල් හා සීමිත සම්පල් සමාගම්වල 2018.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශ පහත දැක්වේ.

	සි/කැපිටල්	සි/සම්පල්
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත උපකරණ	300,000	300,000
ආයෝජන	152,400	
ජංගම වත්කම්		
තොග	90,000	38,000
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	31,000	32,000
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	51,600	30,000
මුළු වත්කම්	625,000	400,000
හිමිකම් හා වගකීම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	450,000	280,000
සංචිත		
පොදු සංචිත	20,000	10,000
රඳවාගත් ලාභය / (අලාභය)	40,000	(25,000)
ජංගම නොවන වගකීම්		
15% ණයකර	90,000	90,000
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	20,000	35,000
ගෙවිය යුතු බිල්	5,000	10,000
	625,000	400,000

අතිරේක තොරතුරු:

1. සීමිත කැපිටල් සමාගම, සීමිත සම්පල් සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් 14,400 ක් 2016.04.01 දින අත්පත් කර ගන්නා ලදී. එදිනට සීමිත සම්පල් සමාගම නිකුත් කර තිබූ සා. කො. ගණන 19,200 කි. අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත සම්පල් සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් හි සාධාරණ අගයට වඩා රු. 40,000 කින් වැඩි වූ අතර වෙනස ඉඩමේ සාධාරණ අගයෙහි ඉහළ යාම මත ඇති වූවකි.
2. එදිනට සීමිත සම්පල් සමාගමේ පැවැති සංචිත ශේෂයන් මෙසේය.

පොදු සංචිතය	8,000
රඳවාගත් අලාභය	10,000 (හර)
3. සීමිත කැපිටල් සමාගම කළ රු. 10,000 ක විකුණුම් තවමත් සීමිත සම්පල් සමාගම නිරවුල් කොට නැත. මෙම මුදල සමාගම් දෙක විසින් වෙළඳ ලැබිය යුතු හා වෙළඳ ගෙවිය යුතු යටතේ දක්වා ඇත.

2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

II. ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු බිල් ශේෂ හිලවි කිරීම

පරිපාලක හා පරිපාලිත සමාගම් දෙක අතර අන්තර් ලැබිය යුතු බිල් හා ගෙවිය යුතු බිල් පවතින විටක එම ශේෂ එකිනෙකට හිලවි කළ යුතුය. නමුත් මෙහිදී වැදගත් කරුණක් සැලකිල්ලට ගත යුතු අතර එයනම්, අණකරු ලැබිය යුතු බිල් වලින් කොටසක් බැංකුවට දී වට්ටම් කරගෙන තිබුණහොත් එම වට්ටම් කළ බිල් වටිනාකම හැර ඉතිරි ප්‍රමාණයෙන් පමණක් අන්තර් බිල් ශේෂයන් හිලවි කළ යුතු වීමයි. උදාහරණයක් ලෙස පරිපාලක සමාගම වන අණකරු රු. 20,000 ක බිල්පත්

පරිපාලිත සමාගම වන අණ ලද්දා වෙත ඉදිරිපත් කර ප්‍රතිග්‍රහණය කිරීමෙන් පසු පරිපාලක සමාගම රු. 8,000 ක් වටිනා බිල්පතක් වට්ටම් කළේ නම් අන්තර් බිල්පත් ශේෂ හිලව් කිරීම රු. 12,000 න් (රු.20,000 - රු. 8,000) කළ යුතුයි.

උදා : 13

A පී.එල්.සී පොත්	B පී.එල්.සී පොත්
ලැබිය යුතු විනිමය බිල් ගිණුම	ගෙවිය යුතු විනිමය බිල් ගිණුම
ශේෂය 68,000	ශේෂය 38,000

B පී.එල්.සී. ප්‍රතිග්‍රහණය කරන ලද බිල් වලින් රු. 28,000 ක් වටිනා බිල්පත් නිකුත් කර ඇත්තේ A පී.එල්.සී. විසිනි. මෙම බිල්පත් වලින් රු. 9,000 ක් වටිනා බිල්පත් A පී.එල්.සී. වට්ටම් කරවාගෙන ඇත.

ඔබ විසින්, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ සටහන් පෙන්වන්න.

උදා : 14

කළු පී.එල්.සී. සහ සුදු පී.එල්.සී. යන සමාගම් දෙකේ දත්ත පහත පරිදි වේ.

	කළු	සුදු		කළු	සුදු
ජංගම වගකීම්			ජංගම වත්කම්		
ණයහිමියෝ	28,000	40,000	ණයගැතියෝ	60,000	55,000
ගෙවිය යුතු බිල්	23,000	36,000	ලැබිය යුතු බිල්	63,000	46,000

මෙහි කළු හා සුදු සමාගම් අතර පරිපාලක හා පරිපාලිත සම්බන්ධතාවයක් පවතී.

අමතර තොරතුරු

1. කළු පී.එල්.සී. ණයගැතියන් තුළ සුදු පී.එල්.සී. ගෙන් ලැබිය යුතු රු. 12,000 ක් පවතී.
2. සුදු පී.එල්.සී. ගෙවිය යුතු බිල් වලින් රු. 18,000 ක බිල් නිකුත් කර ඇත්තේ කළු පී.එල්.සී. විසින් වන අතර මෙම බිල්පත් වලින් රු. 8,000 ක බිලක් වට්ටම් කර ඇත.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ සටහන් පෙන්වන්න.

උදා : 15

ටිකිරි පී.එල්.සී. සහ මාරි පී.එල්.සී. විසින් 2018.03.31 දිනට පිළියෙල කර ඇති මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශ පහත දැක්වේ.

	ටිකිරි	මාරි
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ	500,000	300,000
ආයෝජන - මාරි පී.එල්.සී. සාමාන්‍ය කොටස් 11,250	200,000	-
ජංගම වත්කම්		
බඩු තොග	82,000	60,000
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	80,000	80,000
ලැබිය යුතු විනිමය බිල්	50,000	109,000
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	38,000	31,000
මුළු වත්කම්	950,000	580,000

හිමිකම් හා වගකීම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය		
සාමාන්‍ය කොටස්	600,000	200,000
සංචිත		
පොදු සංචිතය	50,000	140,000
රඳවාගත් ලාභ/(අලාභ)	90,000	60,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
15% ණයකර	100,000	
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	80,000	150,000
ගෙවිය යුතු විනිමය බිල්	30,000	30,000
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්	950,000	580,000

අතිරේක තොරතුරු:

- (අ) ටිකිරි පී.එල්.සී., මාරි පී.එල්.සී. හි කොටස් අත්පත් කර ගන්නා ලද 2017.04.01 දින මාරි පී.එල්.සී. ගේ පොදු සංචිත ගිණුමේ රු. 10,000 ක ශේෂයක්ද, රඳවාගත් ලාභය රු. 25,000 ක (බැර) ශේෂයක්ද පැවතිණ. 2017.04.01 දින එනම් අත්පත් කරගත් දින මාරි පී.එල්.සී. හි වත්කම් හා වගකීම් හි සාධාරණ අගයක් තක්සේරු කළ අතර එහිදී හඳුනාගත හැකිවූයේ මාරි පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කම්හි සාධාරණ අගය රු. 280,000 වන බවයි. මෙම සාධාරණ අගයෙහි ඉහළ යාම ඉඩම් වලට අදාළ විය. එදිනට මාරි පී.එල්.සී. නිකුත් කර තිබූ සා. කො. ගණන 12,500 කි.
- (ආ) මාරි පී.එල්.සී. 2018.03.31 දිනට ටිකිරි පී.එල්.සී. ට රු. 20,000 ක් ගෙවීමට තිබුණි. එය අදාළ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනවල වෙළඳ ලැබිය යුතු හා වෙළඳ ගෙවිය යුතු යටතේ දක්වා ඇත.
- (ඇ) මාරි පී.එල්.සී. ප්‍රතිග්‍රහණය කර ඇති විනිමය බිල්පත් වලින් රු. 18,000 ක ඒවා ටිකිරි පී.එල්.සී. විසින් නිකුත් කළ ඒවා වේ. මෙයින් රු. 8,000 ක විනිමය බිල්පත් ටිකිරි පී.එල්.සී. විසින් බැංකුවෙන් වට්ටම් කරගෙන ඇත.

ඉහත සඳහන් තොරතුරු උපයෝගී කරගෙන ටිකිරි පී.එල්.සී. සහ මාරි පී.එල්.සී. යන සමාගම්වල 2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

III. ජංගම ගිණුම් ශේෂ හිලවි කිරීම

අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනු ජංගම ගිණුම් උපයෝගී කර ගනිමින් ගිණුම් තබන විට පරිපාලක හා පරිපාලිත සමාගම් 2 හි ජංගම ගිණුම්වල ශේෂ පැවතුණි දැකිය හැක. මේවා ඒකාබද්ධ කිරීමේදී එකිනෙකට හිලවි කර ශේෂ ඉවත් කළ යුතුය. එහිදී ජංගම ගිණුම්වල ශේෂ අසමානව පැවතියහොත් ප්‍රථමයෙන් ඒවා සමාන කරගෙන සිටිය යුතුය. එවැනි අසමානතාවයක් පැවතුනහොත් ඊට බලපෑ හැකි ප්‍රධාන හේතු ලෙස පහත ඒවා දැක්විය හැක.

- ❖ මාර්ගස්ථ මුදල්
- ❖ මාර්ගස්ථ තොග
- ❖ ගිණුම්මය වැරදි

ජංගම ගිණුම් අසමානතාවයට බලපානු ලබන ඉහත සඳහන් හේතු සඳහා ගිණුම් තැබීම.

මාර්ගස්ථ මුදල හා මාර්ගස්ථ තොග

මාර්ගස්ථ මුදල්/මාර්ගස්ථ තොග ගිණුම හර
 ජංගම ගිණුම බැර

ගිණුම්මය වරදක් සිදුවී තිබුණහොත්, එම වරද මීට පෙර අධ්‍යයනය කර ඇති මූලධර්ම වලට අනුව නිවැරදි කිරීමට අදාළ ගිණුම් සටහන තැබිය යුතුයි.

පරිපාලක සමාගම		පරිපාලිත සමාගම	
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය		මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය	
ජංගම වගකීම්		ජංගම වත්කම්	
ජංගම ගිණුම	35,000	ජංගම ගිණුම	45,000

ජංගම ගිණුම්වල වෙනසට හේතුව රු. 10,000 ක් වටිනා භාණ්ඩ වර්ෂය අවසාන වන විට මාර්ගස්ථව පැවතීමයි.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ සටහන් පෙන්වන්න.

උදා : 16

කෝසල පී.එල්.සී. සහ ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. විසින් 2018.03.31 දිනට පිළියෙල කර ඇති මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශ පහත දැක්වේ.

(රු. 000)

	කෝසල පී.එල්.සී.		ප්‍රදීපා පී.එල්.සී.	
ජංගම නොවන වත්කම්				
දේපළ, පිරිසක හා උපකරණ	8,950		4,200	
අඩු - සමුච්චිත ක්‍ෂය	(1,950)		(1,200)	
	7,000		3,000	
ආයෝජන				
ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. හි සාමාන්‍ය කොටස් 120,000	2,500		450	
ජංගම වත්කම්				
තොග	850		350	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	725		900	
ලැබිය යුතු විනිමය බිල්	800		775	
ජංගම ගිණුම "ප්‍රදීපා පී.එල්.සී."	520		-	
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	120	3,015	65	2,090
මුළු වත්කම්		12,515		5,540
හිමිකම හා වගකීම්				
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය				
සාමාන්‍ය කොටස්		8,000		3,000
සංචිත				
පොදු සංචිතය	1460		400	
රඳවාගත් ලාභය	1,015	2,475	500	900
මුළු හිමිකම		10,475		3,900
ජංගම නොවන වගකීම්				
10 % ණයකර		1,000		-
ජංගම වගකීම්				
ණයහිමියෝ	760		713	
ජංගම ගිණුම "කෝසල පී.එල්.සී."	-		420	
ගෙවිය යුතු විනිමය බිල්	280	1040	507	1640
මුළු හිමිකම හා වගකීම්		12,515		5,540

අමතර තොරතුරු:

- (අ) කෝසල පී.එල්.සී., ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. හි කොටස් අත්පත් කර ගන්නා ලද 2017.04.01 දින ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. හි පොදු සංචිත ගිණුමේ රු. 120,000 ක ශේෂයක්ද, රඳවාගත් ලාභය රු. 140,000 ක (බැර) ශේෂයක්ද පැවතිණ. 2017.04.01 දිනට සීමිත ප්‍රදීපා සමාගම නිකුත් කර තිබූ සාමාන්‍ය කොටස් ගණන 200,000 කි. මෙදින ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කම්හි සාධාරණ අගය රු. 3,360,000 වූ අතර වෙනසට හේතුව 2017.04.01 දිනට පිරිවැය වූ රු. 400,000 ක් හා ක්‍ෂය වෙන්කිරීම රු. 50,000 ක්ව පැවති යන්ත්‍රය රු. 450,000 ට ප්‍රත්‍යාගණනය වීමයි. යන්ත්‍ර ක්‍ෂය කිරීම සරල මාර්ග ක්‍රමයට 20% කි.
- (ආ) ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. 2018.03.31 දිනට කෝසල පී.එල්.සී. රු. 80,000 ක් ගෙවීමට තිබුණි. එය අදාළ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශවල ණයගැතියන් හා ණයහිමියන් යටතේ දක්වා ඇත.
- (ඇ) ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. ප්‍රතිග්‍රහණය කර ඇති විනිමය බිල්පත් වලින් රු. 50,000 ක ඒවා කෝසල පී.එල්.සී. විසින් නිකුත් කළ ඒවා වේ. මෙයින් රු. 20,000 ක විනිමය බිල්පත් කෝසල පී.එල්.සී. විසින් බැංකුවෙන් වට්ටම් කරගෙන ඇත.
- (ඈ) ජංගම ගිණුමේ වෙනසට හේතුව වී ඇත්තේ ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. 2018.03.29 දින කෝසල පී.එල්.සී. වෙත එවූ චෙක්පතක් 2018.03.31 දින වන විටත් නොලැබී තිබීම.
- (ඉ) 2018.03.31 දින අත්පත් කර ගැනීම මත බිහි වූ කීර්තිනාමය රු. 24,000 ක් භානිකරණයට ලක්වී ඇති බව ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.

ඉහත සඳහන් තොරතුරු උපයෝගී කරගෙන කෝසල පී.එල්.සී. සහ ප්‍රදීපා පී.එල්.සී. යන සමාගම්වල 2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

IV. ණය ගිණුම් ශේෂ හිලවී තීරීම

<u>A පී.එල්.සී.</u>	<u>B පී.එල්.සී.</u>
B පී.එල්.සී. ට දුන් ණය ගිණුම	A පී.එල්.සී. ගෙන් ගත් ණය ගිණුම
ශේෂය 25,000	ශේෂය 25,000

උපලබ්ධි නොවූ ලාභය සලසා වෙන්කිරීම
Provision for Unrealized Profit

(A) සමුහය තුළ ලාභ ආන්තිකයක් සහිතව භාණ්ඩ හුවමාරුව

සමුහයේ එක් සමාගමක් විසින් අනෙක් සමාගමකට ලාභයක් සහිතව භාණ්ඩ අලෙවි කර ඇත්නම් හා එම භාණ්ඩ වලින් කිසියම් කොටසක් වාර්තා කරන දිනට ඉතිරිව ඇත්නම් හෝ මාර්ගස්ථව ඇත්නම් එම තොගයන්හි අඩංගු උපලබ්ධි නොවූ ලාභය සම්බන්ධව වෙන්කිරීමක් කළ යුතුය.

උදා : 17

A පී.එල්.සී. (පරිපාලක සමාගම) තම පරිපාලිතයක් වූ B පී.එල්.සී. ට (80% ක අයිතියක් ඇති) පිරිවැයට 25% ක් වූ ලාභයක් සහිතව ඉන්වොයිස් කර ඇති රු. 500,000 ක් වූ භාණ්ඩ වලින් වාර්තා කරන දිනට රු. 50,000 ක් අගයක් ඇති භාණ්ඩ B පී.එල්.සී. හි තොගයේ ඉතිරි වී පවතී.

අවශ්‍ය ගැළපුම්

ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය	හර		
උපලබ්ධි නොවූ ලාභ වෙන්කිරීම / තොග ගිණුම	බැර		

උදා : 18

H පී.එල්.සී., S පී.එල්.සී. වෙත පිරිවැයට 20% ලාභයක් සහිතව භාණ්ඩ ඉන්වොයිස් කරයි. එලෙස ඉන්වොයිස් කළ භාණ්ඩ වලින් 2018-03-31 දිනට තොගයේ ඉතිරිව පැවති ප්‍රමාණය රු. 72,000 වූ අතර මාර්ගස්ථ තොග රු. 24,000 විය. H පී.එල්.සී., S පී.එල්.සී. හි අයත් ශුද්ධ වත්කමේ කොටස 60% කි.

2018-03-31 ලාභයෙන් වෙන්කළ යුතු උපලබ්ධි නොවූ ලාභය කොපමණද? ඡ'නල් සටහන් දෙන්න.

උදා : 19

Q පී.එල්.සී. (පරිපාලනය) P පී.එල්.සී. (පරිපාලකය) වෙත පිරිවැයට 25% ක ලාභයක් සහිතව භාණ්ඩ ඉන්වොයිස් කරන අතර එලෙස ඉන්වොයිස් කළ භාණ්ඩ වලින් P පී.එල්.සී. හි තොගයෙහි ඉතිරිව පැවති ප්‍රමාණය රු. 90,000 ක් වූ අතර, රු. 10,000 ක තවත් තොගයක් එදිනට මාර්ගස්ථව පැවතුණි. P පී.එල්.සී. ට Q පී.එල්.සී. හි අයත් ශුද්ධ වත්කමේ කොටස 80% කි.

2018.03.31 දිනට උපලබ්ධි නොවූ ලාභය හා අවශ්‍ය ගිණුම් සටහන් පෙන්වන්න.

(B) සමූහය තුළ ලාභ ආන්තිකයක් සහිතව දේපළ, පිරියත හා උපකරණ හුවමාරුව

භාණ්ඩ ලාභාන්තිකයක් සහිතව සමූහය තුළ අලෙවි කළා මෙන් දේපළ, පිරියත හා උපකරණද ලාභ සහිතව සමූහයේ සමාගම් අතර හුවමාරු වනු දැකිය හැක. ඒ අනුව වත්කම් ලද සමාගම ලාභයක් සහිතවම වටිනාකමට එය පොත්වල පවත්වා ගන්නා අතර එම අගය මත ක්‍ෂයවීමද ගණනය කරයි. නමුත් ඒකාබද්ධ වීමේදී එම සමූහය අතර හුවමාරු වූ වත්කම් ඒවායේ මුල් අගයට නිරූපණය කළ යුතු අතර ක්‍ෂයවීමද එම අගය මත පදනම්ව ගණනය කළ යුතුව ඇත. මේ නිසා ඒකාබද්ධකරණයේදී පහත ගැලපීම් දෙක ප්‍රධාන වශයෙන් සිදු කළ යුතුය.

- a. **වත්කම මත එකතුකල ලාභය ආපසු ගැලපීම.**
 - එනම්, වත්කම් හුවමාරු කළ අවස්ථාවේදී ඇති වූ ලාභය අදාල සමාගමේ රඳවාගත් ලාභයට ගැලපිය යුතුය.
 - i. පරිපාලක සමාගම පරිපාලිත සමාගමට ලාභ සහිතව වික්කේ නම් අදාල ද්විත්ව සටහන
 - ii. පරිපාලිත සමාගම පරිපාලක සමාගමට ලාභ සහිතව වික්කේ නම් අදාල ද්විත්ව සටහන

- b. **අධි හෝ උෞණ ක්‍ෂයවීම ගැලපීම**
 - i. පරිපාලක සමාගම පරිපාලිත සමාගමට ලාභ සහිතව වික්කේ නම් අදාල ද්විත්ව සටහන

ii. පරිපාලිත සමාගම පරිපාලක සමාගමට ලාභ සහිතව විකේත නම් අදාළ ද්විත්ව සටහන

උදා : 20

දැවැන්ත පී.එල්.සී. විසින් පුංචි පී.එල්.සී. ගේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% ක් 2013.04.01 දින අත්පත් කරගත් අතර 2018.03.31 දිනට පහත ශේෂ සමාගම් 2 න් උපුටාගත හැකි විය.

<u>ජංගම නොවන වත්කම්</u>	<u>දැවැන්ත පී.එල්.සී.</u>	<u>පුංචි පී.එල්.සී.</u>
යන්ත්‍ර	600,000	400,000
අඩු-සමුච්චිත ඝෂයවීම	(220,000)	(160,000)
	380,000	240,000

අතිරේක තොරතුරු:

1. පරිපාලිතයේ ඝෂය ප්‍රතිපත්තිය වන්නේ යන්ත්‍ර පිරිවැය මත 20% ඝෂය කිරීමයි.
2. දැවැන්ත පී.එල්.සී. 2016.04.01 දින රු. 200,000 ට මිලදීගත් යන්ත්‍රයක් එදිනම පුංචි පී.එල්.සී. රු. 210,000 ට විකුණන ලදී. දැවැන්ත පී.එල්.සී. යන්ත්‍ර ඝෂය කරනුයේ පිරිවැය මත 20% බැගිනි.

2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ උධාතයක් පෙන්වන්න.

උදා : 21

A පී.එල්.සී. රු. 800,000 ක පිරිවැයක් වූ යන්ත්‍රයක් B පී.එල්.සී. ට 2016.04.01 දින රු. 500,000 කට අලෙවි කර ඇත. මෙම යන්ත්‍රය A පී.එල්.සී. මිලදී ගන්නා ලද්දේ 2014.04.01 දින වන අතර වාර්ෂික ඝෂය අනුපාතය පිරිවැය මත 20% කි. A පී.එල්.සී. ට අයත් B පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කමේ ප්‍රතිශතය 75% කි. 2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් කවරේද?

උදා : 22

X පී.එල්.සී. 2016.04.01 දින Y පී.එල්.සී. සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% ක් අත්පත් කර ගත්තේය.

පහත දක්වා ඇත්තේ 2018.03.31 දිනට එම සමාගම් දෙකේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය.

	(රු. 000)	
	X පී.එල්.සී.	Y පී.එල්.සී.
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපළ, පිරියත හා උපකරණ	700	500
අඩු - සමුච්චිත ඝෂය	(220)	(150)
	480	350
ආයෝජන		
Y පී.එල්.සී. හි සාමාන්‍ය කොටස් 15,000	250	-
ජංගම වත්කම්		
තොග	40	60
වෙළඳ ලැබී යුතු දෑ	50	60

ලැබිය යුතු බිල්	30	
ජංගම ගිණුම - Y පී.එල්.සී.	45	-
මුදල්	5	30
මුළු වත්කම්	900	500

හිමිකම් හා වගකීම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය		
සාමාන්‍ය කොටස්	600	200
සංචිත		
පොදු සංචිතය	140	80
රඳවාගත් ලාභ/(අලාභ)	80	20
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	60	135
ජංගම ගිණුම - X පී.එල්.සී.	-	40
ගෙවිය යුතු බිල්	20	25
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්	900	500

පහත අමතර තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

- Y පී.එල්.සී. අත්පත් කරගත් දින එම සමාගම සතුව පැවැති සංචිත පහත පරිදි විය.
 පොදු සංචිත - රු. 70,000
 රඳවාගත් අලාභය - (රු. 10,000)
 X පී.එල්.සී. විසින් Y පී.එල්.සී. අත්පත් කරගත් දිනට Y පී.එල්.සී. හි ශුද්ධ වත්කම්වල ධාරණ අගය එදිනට එහි සාධාරණ අගයට සමව පැවතුණි.
- X පී.එල්.සී. විසින් Y පී.එල්.සී. වෙත වර්ෂය තුළ පිරිවැයට 25% ලාභයක්ද සහිතව ඉන්වොයිස් කළ භාණ්ඩ වලින් කොටසක් වසර අවසානයේදී Y පී.එල්.සී. හි තොගයේ පැවැති අතර ඒවායේ ඉන්වොයිස් මිල රු. 50,000 කි.
- ජංගම ගිණුම්හි ශේෂ නොගැලපීමට බලපෑ හේතුව වූයේ Y පී.එල්.සී. විසින් X පී.එල්.සී. වෙත එවූ චෙක්පතක් 2018.03.31 දින වන විටත් මාර්ගස්ථව පැවතීමයි.
- X පී.එල්.සී. වෙත Y පී.එල්.සී. ගෙන් ලැබිය යුතු රු. 20,000 මුදල X පී.එල්.සී. ගේ සමාගමේ වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ තුළ අන්තර්ගතව පවතී.
- X පී.එල්.සී. වෙත ලැබිය යුතු බිල්පත් වලින් රු. 25,000 බිල්පත් ප්‍රතිග්‍රහණය කර ඇත්තේ Y පී.එල්.සී. ගෙන් වන අතර එම බිල්පත් වලින් රු. 5,000 ක බිල්පත් X පී.එල්.සී. විසින් වට්ටම් කර ඇත.
- X පී.එල්.සී. 2016.04.01 දින රු. 150,000 ට මිලදී ගත් පිරියත හා උපකරණ අයිතමයක් 2016.04.01 දිනම Y පී.එල්.සී. ට රු. 170,000 ට විකුණනු ලැබූ අතර සමාගම් දෙකේම පිරියත හා උපකරණ ක්‍ෂයවීම සරල මාර්ග ක්‍රමයට වර්ෂයකට 20% බැගින් වේ.
- Y පී.එල්.සී. අත්පත් කර ගැනීම මත බිහිවූ කීර්තිනාමයෙන් රු. 10,000 ක්, 2018.03.31 දින භාණ්ඩකරණයට ලක්වී ඇති බවට තක්සේරු කරන ලදී.

ඔබ විසින්,

2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

උදා : 23

2018 මාර්තු 31 දිනට සීමාසහිත ඩෙල්ටා සමාගමේ සහ එහි පරිපාලිතයක් වූ සීමාසහිත විස්ටා සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශ පහත දැක්වේ.

(රු. '000)		
	සීමාසහිත ඩෙල්ටා	සීමාසහිත විස්ටා
වත්කම්		
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	-	2,800
වෙනත් දේපල, පිරිසක හා උපකරණ	10,600	6,900
සීමාසහිත විස්ටා හි ආයෝජන	6,100	-
	15,980	9,700
ජංගම වත්කම්		
තොග	3,320	1,700
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය	4,700	3,600
සම්බන්ධිත සමාගමින් ලැබිය යුතු මුදල්	700	-
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	200	100
	25,620	15,100
හිමිකම් හා වගකීම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - කොටසක් රු. 10 ක් වූ	15,000	6,000
රඳවාගත් ඉපයීම්	4,300	4,700
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය	4,920	4,000
සම්බන්ධිත සමාගමට ගෙවිය යුතු මුදල්	-	400
කෙටිකාලීන ණය ගැනීම්	1,400	-
	25,620	15,100

අතිරේක තොරතුරු:

1. 2017 අප්‍රේල් 01 දින සීමාසහිත ඩෙල්ටා සමාගම රු. මිලියන 6.1 ක ප්‍රතිශ්ඨාවකට සීමාසහිත විස්ටා සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් 360,000 ක් පවරා ගන්නා විට සීමාසහිත විස්ටා සමාගමේ රඳවා ගත් ඉපයීම් රු. මිලියන 2 ක් විය.
2. විස්ටා සමාගමේ පවරාගත් දිනයේදී සාධාරණ අගය පිළිබඳ අභ්‍යාසයක් (A fair value exercise) කරන ලදී. හඳුනාගත් වත්කම් වලින් වගකීම් අඩු කළ පසු සාධාරණ අගය රු. මිලියන 8.2 ක් විය.
 ධාරණ අගයට වැඩි සාධාරණ අගය සීමාසහිත විස්ටා සමාගමට අයත් ඉඩම් වලට අදාළ වන බව ඔබට උපකල්පනය කළ හැකිය.
3. ඉහත සඳහන් වත්කම් වලට අමතරව සීමාසහිත විස්ටා සමාගම ඉතා ප්‍රචලිත වෙළඳ නාමයක් (Brand) වර්ධනය කර ඇති අතර එය එහි ගිණුම් පොත්වල පිළිබිඹු නොවේ. සීමාසහිත ඩෙල්ටා සමාගම මෙම වෙළඳ නාමය රු. 400,000 කට අගය කර ඇති අතර එහි ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය වර්ෂ 10 කි.
4. කීර්තිනාමය පිළිබඳව හානිකරණ පරීක්ෂණයක් (an impairment test) වර්ෂය අවසානයේ සිදු කරන ලදුව කීර්තිනාමය රු. 30,000 කින් ලියා හැරිය යුතු බව නිගමනය කර ඇත.
5. සීමාසහිත විස්ටා සමාගමේ බඩු තොගයෙහි, සීමාසහිත ඩෙල්ටා සමාගමෙන් මිලදීගත් රු. 200,000 ක භාණ්ඩ ඇතුළත්ය. සීමාසහිත ඩෙල්ටා සමාගම සීමිත විස්ටා සමාගමට භාණ්ඩ ඉන්වොයිසි කිරීමේදී පිරිවැයෙන් 25% ක ලාභ ආන්තිකයක් සහිතව ඉන්වොයිසි කර ඇත.
6. සීමාසහිත විස්ටා රු. 300,000 ක මුදලක් සීමිත ඩෙල්ටා සමාගමට එවා ඇතත් වර්ෂය අවසානය තෙක් සීමිත ඩෙල්ටා සමාගමට එම මුදල් ලැබී නැති අතර එම හේතුවෙන් සීමිත ඩෙල්ටා සමාගමේ එය ගිණුම් ගතවීද නොමැත.

මබ කළ යුතු දෑ:

- (අ) සීමාසහිත විස්ටා සමාගම පවරා ගැනීම මත පැන නැගීන කීර්තිනාමය ගණනය කරන්න.
- (ආ) 2018 මාර්තු 31 දිනට සීමාසහිත ඩෙල්ටා සමාගමේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

(ව.ග. අන්තර්මධ්‍ය විභාග ප්‍රශ්නයකි)

උදා : 24

සීමිත H සමාගම, සීමිත S සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% ක් 2015.04.01 දින අත්පත් කර ගන්නා ලදී.

පහත දැක්වෙන්නේ 2018.03.31 දිනට මෙම සමාගම් 2 විසින් පිළියෙල කර ඇති මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය. (රු.)

	සීමිත "H"	සීමිත "S"	
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල පිරියත, උපකරණ	650,000	350,000	
සමූචිත ක්‍ෂය	(200,000)	(120,000)	
	450,000	230,000	
ආයෝජනය (සීමිත S හි සා. කොටස්)	150,000		
ජංගම වත්කම්			
තොගය	47,000	19,500	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	32,000	23,200	
ජංගම ගිණුම	18,000		
බැංකු හා මුදල්	5,500	8,300	51,000
මුළු වත්කම්	702,500	281,000	
හිමිකම හා වගකීම්			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	500,000	180,000	
සංචිත			
පොදු සංචිතය	47,000	25,000	
රඳවාගත් ලාභය	87,000	134,000	55,000
ජංගම වගකීම්			
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	50,000	26,000	
ජංගම ගිණුම		12,000	
ගෙවිය යුතු බිල්	18,500	68,500	46,000
මුළු හිමිකම හා වගකීම්	702,500	281,000	

අතිරේක තොරතුරු:

01. සීමිත S සමාගම සතුව රඳවාගත් ලාභය 2015.04.01 දිනට රු. 20,000/- විය. පොදු සංචිතය එදිනට රුපියල් 18,000 ක් විය. 2015.04.01 දිනට සීමිත S සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ අගය රු. 235,000 ක් විය. ශුද්ධ වත්කම්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම ඉඩම්වල ධාරණ අගයෙහි ඉහළ යාමෙන් ඇති විය.
02. 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී සීමිත S සමාගමට පිරිවැයට 25% ක ලාභ අනුපාතයක් සහිතව විකුණූ භාණ්ඩ තොගයක් මෙම දින වන විට විකුණා ගැනීමට සීමිත S සමාගමට නොහැකි වී ඇත. එසේ විකුණූ භාණ්ඩ රු. 20,000/- කින් තවමත් රු. 8,000/- ක භාණ්ඩ තොගයක් සීමිත S සමාගමේ තොගයට ඇතුළත් වේ.
03. සීමිත H සමාගම 2015-04-01 දින රු. 220,000 ට මිලදී ගත් යන්ත්‍රයක් 2017-04-01 සීමිත S සමාගමට රු. 150,000 ට විකුණන ලදී. සීමිත H සමාගම හා සීමිත S සමාගම තම දේපල පිරියත ක්‍ෂය කරනුයේ සරල මාර්ග ක්‍රමය මත 20% බැගිනි.
04. ජංගම ගිණුමහි වෙනසට හේතු පහත වේ.
 මාර්ගස්ථ මුදල - රුපියල් 2,000 යි.
 මාර්ගස්ථ තොගය - රුපියල් 4,000 යි.

2018-03-31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පෙන්වන්න.

උදා : 25

2018 මාර්තු 31 දිනට මෙහා සීමාසහිත පොදු සමාගමෙහි සහ මිනි සීමාසහිත පොදු සමාගමෙහි සංකීර්ණ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන් පහත දැක්වේ.

	('000)	
	මෙහා සමාගම	මිනි සමාගම
වත්කම්		
දේපල, පිරියත හා උපකරණ	32,200	12,400
මිනි සමාගමෙහි ආයෝජන පිරිවැයට	12,000	
ජංගම වත්කම්		
තොග	4,460	3,240
ලැබිය යුතු වෙළඳ ණය	3,280	2,820
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	3,200	2,140
	55,140	20,600
ස්කන්ධය හා වගකීම්		
ප්‍රකාශ කළ ප්‍රාග්ධනය	20,000	6,000
රඳවාගත් ඉපැයීම්	31,280	10,600
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණය	3,860	2,800
ගෙවිය යුතු ලාභාංශ	-	1,200
	55,140	20,600

සපයා ඇති වෙනත් තොරතුරු:

- (1) 2017 අප්‍රේල් 1 දින මෙහා සීමාසහිත පොදු සමාගම, මිනි සීමාසහිත පොදු සමාගමෙහි කොටස් වලින් 75% ක් රුපියල් මිලියන 12 ක ප්‍රතිජ්ඛානක අත්පත් කරගත් අතර එවිට මිනි සීමාසහිත පොදු සමාගමෙහි හඳුනාගත් ශුද්ධ වත්කම් වල සාධාරණ අගය රුපියල් මිලියන 15.2 ක් විය. 2018 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂයේ මිනි සීමාසහිත පොදු සමාගම රුපියල් මිලියන 2.4 ක ලාභයක් උපයා ඇත. අත්පත් කරගන්නා අවස්ථාවේදී හඳුනාගත් වත්කම්වල සහ බැරකම් වල ශුද්ධ පොත් අගයට වඩා සාධාරණ අගයෙහි වැඩිවීම ඉඩම්වල වටිනාකමෙහි වෙනස්වීම නිසා ඇති වූ බව උපකල්පනය කළ හැකිය.
- (2) 2018.03.31 දින කීර්තිනාමය පිළිබඳව කරන ලද හානිකරණ (Impairment) පරීක්ෂණය අනුව එහි හානිකරණ පාඩුව රු. 160,000 ක් බව අනාවරණය විය.
- (3) 2017 සැප්තැම්බර් 30 මිනි සමාගම රුපියල් මිලියන 1.2 ක් පිරිවැය වූ පිරියතක් මිලට ගත් අතර, එය මෙහා සමාගමට රුපියල් මිලියන 1.4 කට විකුණන ලදී. සමූහය විසින්, සරල මාර්ග ක්‍රමය යටතේ වර්ෂයකට 25% බැගින් පිරියත ක්‍ෂය කරනු ලබයි.

මඹ කළ යුතු දෑ:

- (අ) ඒකාබද්ධ කිරීමේදී පැන නගින කීර්තිනාමය ගණනය කරන්න.
- (ආ) 2018 මාර්තු 31 දිනට මෙහා සීමාසහිත පොදු සමාගමේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

(ව.ග. අන්තර්මධ්‍ය විභාග ප්‍රශ්නයක් ඇසුරෙන්)

ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

CONSOLIDATED COMPREHENSIVE INCOME STATEMENT

ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සැකසීමේදී ද පරිපාලකයේ හා පරිපාලිතයේ ආදායම් හා වියදම් ජේලියෙන් ජේලිය එකතු කිරීම කළ යුතුය. පරිපාලකයට මුළුමනින්ම අයත් වූ පරිපාලිතයක් පවතින විට එම පරිපාලිතයේ අදාළ කාලච්ඡේදයේ ලාභය සම්පූර්ණයෙන්ම පරිපාලකයට අයත්වනු ලැබේ. මේ නිසා ආදායම් හා වියදම් ජේලියෙන් ජේලිය එකතු කොට ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සකසා ඒ තුළින් ගණනය කරන කාලපරිච්ඡේදයේ ලාභය පරිපාලක සමාගමට බෙදාහැරීම කළ යුතුය.

උදා : 26

H PLC විසින් S PLC හි කොටස් ප්‍රාග්ධනය 100% ක් 2017.04.01 දින අත්පත් කරගෙන ඇති අතර 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂ සඳහා වෙන් වශයෙන් සැකසූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශ පහත වේ. (රු'000 වලිනි)

	H PLC		S PLC	
විකුණුම්		1,250		1,000
විකුණුම් බඩුවල පිරිවැය		(650)		(575)
දළ ලාභය		600		425
වෙනත් ආදායම්		25		50
බෙදාහැරීම් වියදම්	130		80	
පරිපාලන වියදම්	170		135	
වෙනත් වියදම්	25		20	
මූල්‍ය වියදම්	10	(335)	15	(250)
බදුපෙර ශුද්ධ ලාභය		290		225
බදු		(85)		(80)
වසරේ ලාභය		205		145
ඉ/ගෙ ලාභ		845		255
රඳවාගත් ලාභ		1,050		400

ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	

නමුත් පරිපාලකයට පරිපාලිතය මුළුමනින්ම අයත් නොවී පාලනයට යටත් නොවන අයිතියක් පවතින විටකදී සම්පූර්ණ ලාභය පරිපාලකයට බෙදාහැරිය නොහැක. එනම් සෑම ආදායමකින්ම හා වියදමකින් පාලනයට යටත් නොවන ඔවුන්ගේ ප්‍රතිශතය ඉවත් කළ යුතුය. මෙහිදී එක් එක් ආදායමෙන් හා වියදමෙන් පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය ඉවත් නොකරන අතර ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය මුළු ආදායම් හා වියදම් එකතු කිරීමෙන් ඉහත පරිදි සකසා පසුව පරිපාලිතයේ ලාභයෙන් පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය (ප්‍රතිශතය) එකවර ඉවත් කිරීම කරනු ලබයි.

උදා : 27

H PLC 2017.04.01 දින S PLC හි සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% අත්පත් කරගන්නා ලදී. 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා සකසන ලද විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයන් පහත පරිදි වේ.

	H PLC		S PLC	
විකුණුම්		125,000		90,000
විකුණු බඩුවල පිරිවැය		(60,000)		(40,000)
දළ ලාභය		65,000		50,000
වෙනත් ආදායම්		5,000		3,000
		70,000		53,000
බෙදාහැරීම් වියදම්	12,000		8,000	
පරිපාලන වියදම්	18,000		18,000	
මූල්‍ය වියදම්	6,000	(36,000)	2,000	(28,000)
බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය		34,000		25,000
බදු		(9,000)		(5,000)
කාලච්ඡේදයේ ලාභය		25,000		20,000
ඉ/ගෙ ලාභ		75,000		66,000
රඳවාගත් ලාභය		100,000		86,000

2018.03.31 න් අවසන් වසරේ ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සකස් කරන්න.

උදා : 28

ඉහත උදා: 27 අත්පත් කර ගැනීම සිදුවූයේ 2016.04.01 නම් හා එදිනදී ඉ/ගෙ රඳවාගත් ලාභ ශේෂය රු. 30,000 ක් වූයේ නම් නැවත ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සකස් කරන්න.

මූලික මූලධර්මය අනුව ඉහත පරිදි ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශ සැකසුවද එහිදී, කිසිම විශේෂ ගැලපීමක් ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයට අදාළව හඳුනා නොගන්නා ලදී. නමුත් ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සැකසීමේදී පහත විශේෂිත අවස්ථා හඳුනාගත හැකි වේ. ඒවානම්,

1. අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම
2. අන්තර් ගනුදෙනු තුළින් ඇතිවිය හැකි උපලබ්ධි නොවූ ලාභ
3. අන්තර් සමාගම් ලාභාංශ
4. අනෙකුත් අන්තර් ආදායම් හා වියදම්

අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම

එනම් පරිපාලකය හා පරිපාලිතය අතර වෙළඳාම් සිදුවීමයි. මෙම සමාගම් 2 ක වෙන් වශයෙන් සැලකූ කළ මෙම අන්තර් සමාගම් වෙළඳාම එක් සමාගමක විකුණුම් ලෙසත් අනෙක් සමාගමේ විකුණූ බඩුවල පිරිවැය තුළ ගැණුම් ලෙසත් පවතී. නමුත් ඒකාබද්ධ විමකදී මෙම සමාගම් 2 ක එකක් ලෙස සලකන නිසා එහිදී මෙම අන්තර් වෙළඳාම හඳුනාගත නොහැකි වේ. එහෙයින් එවැනි අන්තර් වෙළඳාම සිදු වූ වටිනාකමෙන් ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශයේ ගැණුම් හා විකුණුම් වටිනාකම් අඩු කළ යුතු වේ.

මෙලෙස අන්තර් සමාගම් වෙළඳාමක් සිදු වී ඇති විටෙක පහත ගැටළුව පැන නැගිය හැක. එයනම් විකුණුම් සිදුකළ සමාගම ලාභ අන්තර්ගත කොට සිදු කළ විකුණුම් වලින් කිසියම් ප්‍රමාණයක් ගැණුම්කරුගේ අවසාන තොගයෙහි අන්තර්ගතව ඉතිරි වී පැවතුනහොත් එම තොගයෙහි අන්තර්ගත ලාභය උපලබ්ධි නොවී පැවතීමයි. එවැනි විටක එම උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ප්‍රමාණය ගණනය කොට ඒ සඳහා වෙන් කිරීමක් කළ යුතුය. (මෙය මීට පෙර සාකච්ඡා කර ඇත.)

උදා : 29

සීමිත P සමාගමට තම පාලිත සමාගම වූ සීමිත S සමාගමේ කොටස්වලින් 75% ක් අයත්ය. 2018 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ සමාගම් දෙකේ ආදායම් ප්‍රකාශයන් පහත දැක්වේ.

	සීමිත P සමාගම (රු.000)		සීමිත S සමාගම (රු.000)	
විකුණුම්		720		360
විකුණුම් පිරිවැය		(460)		(175)
දළ ලාභය		260		185
ලාභාංශ ආදායම්		45		
පරිපාලන වියදම්	60		35	
බෙදා හැරීම් වියදම්	35		20	
මූල්‍ය වියදම්	10	(105)	5	(60)
බදු වලට පෙර ලාභය		200		125
බදු		(40)		(25)
වසරේ ලාභය		160		100
පසුගිය වර්ෂයෙන් රඳවාගත් ලාභය		60		40
		220		140
ලාභාංශ	100		60	
සංචිත වලට මාරු කිරීම	40	(140)	20	(80)
ඉදිරි වර්ෂයට ගෙනයන රඳවාගත් ලාභ		80		60

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු දෙනු ලැබේ.

01. සීමිත P සමාගම් ගත් මිල රු. 100,000 ක් වූ භාණ්ඩ 20% ක ලාභ තීරුවක් සහිතව සීමිත S සමාගමට අලෙවි කර තිබුණු අතර කාලපරිච්ඡේදය අවසන් දිනයේදී එම භාණ්ඩ වලින් 50% ක් සීමිත S සමාගම වෙත ඉතිරිව තිබුණි.
02. සීමිත S සමාගමේ රු. 40,000 ක් වූ ඉදිරියට ගෙන ආ ලාභයෙන් රු. 12,000 ක් පමණක් අත්පත් කර ගැනීමට පසු ලාභය විය.

ඔබ විසින් පහත සඳහන් දෑ පිළියෙල කළ යුතු වේ.

- a. සීමිත P සමාගමේ සහ එහි පරිපාලනය වූ සීමිත S සමාගමේ 2018 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය (අත්පත් කර ගැනීම මත වූ කීර්තිනාමය නොසලකා හරින්න. (ලකුණු 10)
- b. 2018-03-31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ පෙන්නුම් කළ යුතු ඒකාබද්ධ රඳවා ගත් ලාභ ශේෂය සැකසෙන ආකාරය පෙන්වන සටහනක්. (ලකුණු 5)

(මුළු ලකුණු 15)
 (aat අවසාන විභාගය)

උදා : 30

සීමිත හැරී සමාගම විසින් ලැරී සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනය 2016.04.01 දින පහත ලෙසින් අත්පත් කරගන්නා ලදී. කොටසක නිකුතු මිල රු. 10 කි.
 සාමාන්‍ය කොටස් - 75,000

සීමිත ලැරී සමාගම සාමාන්‍ය කොටස් 100,000 ක් නිකුත් කර තිබූ අතර අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත ලැරී සමාගමේ සංචිත පහත පරිදි විය.
 පොදු සංචිත - රු.152,000
 රඳවාගත් ලාභය - රු.88,000

අත්පත් කරගත් දිනට සීමිත ලැරී සමාගමේ ශුද්ධ වත්කමේ සාධාරණ අගය එදිනට එහි ධාරණ අගයට වඩා 10% ක් වැඩි අතර වෙනස ඉඩම්හි මිල ඉහල යාම මත ඇති වූවකි.

පහත දැක්වෙන්නේ 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද ආදායම් ප්‍රකාශයන්.

	සීමිත හැරී සමාගම		සීමිත ලැරී සමාගම	
විකුණුම්		735,000		515,000
විකුණු බඩුවල පිරිවැය		(585,000)		(385,000)
දළ ලාභය		150,000		130,000
වෙනත් ආදායම්		57,100		34,470
		207,100		164,470
බෙදාහැරීම් වියදම්	31,250		18,750	
පරිපාලන වියදම්	40,750		18,520	
වෙනත් වියදම්	1,500		2,950	
මූල්‍ය වියදම්	3,600		1,780	
		(77,100)		(42,000)
බදුපෙර ශුද්ධ ලාභය		130,000		122,470
බදු		(39,000)		(31,000)
කාලච්ඡේදයේ ලාභය		91,000		91,470
ලාභාංශ - සාමාන්‍ය කොටස්	30,000		74,000	
		(30,000)		(74,000)
වසරේ රඳවාගත් ලාභ		61,000		17,470
ඉ/ ගෙ ලාභ		149,000		138,000
ඉ/ ගෙන යන ලාභ		210,000		155,470

අමතර තොරතුරු:

01. සීමිත හැරී සමාගම විසින් ලැරී සමාගමේ කළ ආයෝජන වටිනාකම් වන්නේ, සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා රු. 1,100,000 යි.
03. වර්ෂය තුළදී රු.120,000 වූ ඉන්වොයිස් වටිනාකමක් ඇති භාණ්ඩ සීමිත හැරී සමාගම විසින් තම පරිපාලනයට විකුණා ඇති අතර එම භාණ්ඩ වලින් රු. 40,000 පිරිවැය වූ භාණ්ඩ 2018.03.31 දිනට සීමිත ලැරී සමාගමේ තොගයේ ඉතිරිව පැවතුණි. ඉන්වොයිස් මිල තීරණයේදී විකුණුම් වලට 20% ක ලාභාන්තිකයක් එකතු කරනු ලබයි.
04. 2017.03.31 දින වන විට කීර්තිනාමය රු. 13,250 ක් භානිකරණය වී පැවති අතර 2018.03.31 දින වන විට තවත් රු. 10,000 ක් භානිකරණය වී ඇති බව ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.

මඬ විසින්,

- i. 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ලාභාලාභ හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය
- ii. ඒකාබද්ධ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයේ රඳවාගත් ලාභ තීරුව
- iii. පාලන පිරිවැය ගිණුම හා,
- iv. පාලනයට යටත් නොවන අයිතියේ ගිණුම පෙන්වන්න.

(ලකුණු 15)

උදා : 31

සීමාසහිත “එච්” සමාගම 2016.04.01 දින සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ ස්කන්ධ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 80% ක් අත්පත් කර ගත්තේය. එදින සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ රඳවාගත් ඉපැයීම් ශේෂය රු. 620,000 කි. 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ එම සමාගම් දෙකෙහි කෙටුම්පත් ආදායම් ප්‍රකාශන පහත පරිදි විය.

	(රු. '000)	
	සීමාසහිත “එච්”	සීමාසහිත “එස්”
පිරිවැටුම	5,230	2,840
විකුණුම් පිරිවැය	(2,890)	(1,700)
දළ ලාභය	2,340	1,140
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	440	260
	2,780	1,400
බෙදාහැරීමේ පිරිවැය	(420)	(280)
පරිපාලන වියදම්	(840)	(560)
මූල්‍ය පිරිවැය	(98)	(60)
බදු වලට පෙර ලාභය	1,422	500
ආදායම් බදු වියදම්	(420)	(180)
කාලපරිච්ඡේදයේ ලාභය	1,002	320
සාමාන්‍ය කොටස් ලාභාංශ	(250)	(100)
වර්ෂයේ රඳවා ගත් ලාභය	752	220
ඉ/ගෙනා රඳවා ගත් ලාභ ශේෂය	1,320	1,000
ඉ/ගෙන ගිය රඳවා ගත් ලාභ ශේෂය	2,072	1,220

පහත සඳහන් තොරතුරු දී ඇත.

- i. වර්ෂය තුළදී සීමාසහිත “එච්” සමාගම රු. 400,000 ක ණය මුදලක් සීමාසහිත “එස්” සමාගමට ලබා දී ඇති අතර, සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ මූල්‍ය පිරිවැයෙහි සීමාසහිත “එච්” සමාගමට මෙම ණය මුදල සඳහා ගෙවූ රු. 25,000 ක පොළිය ඇතුළත්ය.
- ii. 2018.03.31 දිනට සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ තොගයෙහි සීමාසහිත “එච්” සමාගම විසින් විකුණන ලද ඉන්වොයිස් මිලට රු. 60,000 ක් වටිනා භාණ්ඩ ඇතුළත්ය. සීමාසහිත “එච්” සමාගම සීමාසහිත “එස්” සමාගමට භාණ්ඩ අලෙවිකරනුයේ පිරිවැයට 25% ක ලාභයක් එකතු කිරීමෙනි. තවද, සීමාසහිත “එස්” සමාගම විසින් ඉන්වොයිස් මිල රු. 150,000 ක් වූ තොග සීමාසහිත “එච්”

සමාගමට ආපසු එවා ඇති අතර, ඒවා සීමාසහිත “එච්” සමාගමට ලැබී ගිණුම් ගත කර ඇත්තේ 2018 අප්‍රේල් 03 වන දිනයේදීය. සීමාසහිත “එච්” සමාගම වර්ෂය තුළදී සීමාසහිත “එස්” සමාගමට කළ මුළු විකුණුම් (ආපසු එවූ භාණ්ඩ ඇතුළත්ව) ඉන්වොයිසි මිලට රු. 800,000 කි.

- iii. සීමාසහිත “එච්” සමාගම රු. 400,000 ක පිරිවැයට මිලදී ගත් යන්ත්‍රයක් 2017.04.01 දින රු. 500,000 කට සීමාසහිත “එස්” සමාගමට විකුණන ලදී. සමාගම් සමූහය (Group) වර්ෂයකට 10% බැගින් යන්ත්‍ර ක්‍ෂය කරයි. සීමාසහිත “එස්” සමාගම සඳහා දෙනු ලැබ ඇති කෙටුම්පත් ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි මෙම යන්ත්‍රය වෙනුවෙන් ක්‍ෂයවීම්ද වියදමක් ලෙස ඇතුළත්ය.
- iv. අත්පත් කරගත් දිනට සීමාසහිත ‘එස්’ සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්හි ධාරණ අගය එදිනට සාධාරණ අගයට සමාන බව උපකල්පනය කරන්න.

ඔබ විසින් පිළියෙල කළ යුතු දෑ:

- (අ) 2018 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත “එච්” සමාගමේ ඒකාබද්ධ ලාභාලාභ හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සහ (ලකුණු 15)
- (ආ) 2018 මාර්තු 31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ දක්වන පරිදි ඒකාබද්ධ සංචිත ශේෂය. (ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 18)
(CAB – II 2006 ජූලි ප්‍රශ්න අංක 01)

ලදා : 32

2017.04.01 දින සීමාසහිත “එච්” සමාගම රුපියල් මිලියන 10 ක මුදල් ප්‍රතිශ්ඨාවකට සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% ක් පවරා ගත්තේය. පවරාගත් දිනට සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ ස්කන්ධයේ සංයුතිය පහත දැක්වේ.

	රු. '000
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	8,000
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත	1,000
රඳවාගත් ඉපැයීම්	2,000
ස්කන්ධයේ එකතුව	11,000

කෙසේවෙතත්, පවරා ගන්නා ලද අවස්ථාවේදී සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ අගය රුපියල් මිලියන 12 ක් බවට ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.

සීමාසහිත “එච්” සහ සීමාසහිත “එස්” සමාගම්වල 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශන පහත දැක්වා ඇත.

	රු.'000	
	සීමාසහිත “එච්”	සීමාසහිත “එස්”
ආදායම (විකුණුම්)	50,000	30,000
විකුණුම් පිරිවැය	(30,000)	(20,000)
දළ ලාභය	20,000	10,000
ලාභාංශ ආදායම	1,000	100
වෙනත් ආදායම්	800	200
මෙහෙයුම් වියදම්	(10,000)	(4,000)
මූල්‍ය වියදම්	(1,200)	(300)
බදු වලට පෙර ලාභය	10,600	6,000
බදු වියදම්	(2,500)	(1,800)
වර්ෂය සඳහා ලාභය	8,100	4,200
ගෙවූ ලාභාංශ	(2,300)	(800)
රඳවාගත් ලාභ	5,800	3,400

ඔබට පහත සඳහන් වෙනත් තොරතුරු සපයා ඇත.

- (1) වර්ෂය තුළදී සීමාසහිත “එච්” සමාගම රුපියල් මිලියන 4.2 ක් ඉන්වොයිස් මිල වූ භාණ්ඩ, පිරිවැයෙන් 20% ක ලාභ ආන්තිකයක් සහිතව සීමාසහිත “එස්” සමාගමට විකුණා ඇත. සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ අවසාන භාණ්ඩ තොගයෙහි, සීමාසහිත “එච්” සමාගමෙන් මිලට ගත් රු. 120,000 ක් ඉන්වොයිස් මිල වූ භාණ්ඩ ඇතුළත්ය.
- (2) සීමාසහිත “එස්” සමාගම 2017 ඔක්තෝබර් 1 දින රුපියල් මිලියන 2.3 කට යන්ත්‍රයක් මිලට ගෙන එදිනම රුපියල් මිලියන 2.5 කට එය සීමාසහිත “එච්” සමාගමට මාරු කරන ලදී. සීමාසහිත “එච්” පිරිවැය පදනම මත සරල මාර්ග ක්‍රමයට, වර්ෂයකට 20% බැගින් යන්ත්‍ර ක්‍ෂය කරයි.
- (3) 2017 අප්‍රේල් 1 දින සීමාසහිත “එස්” සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු 5% ක වාර්ෂික පොළියක් මත රුපියල් මිලියන 1 ක ණයක් සමාගමෙන් ලබාගෙන ඇත. මෙම ණය මුදලට ලැබිය යුතු පොළී ආදායම සඳහා ගිණුම් තබා නැත.
- (4) 2018 ජනවාරි 1 දින සීමාසහිත “එච්” සමාගම වර්ෂයකට 10% ක පොළියකට රුපියල් මිලියන 2 ක ණය මුදලක් සීමාසහිත “එස්” සමාගමට ලබා දී ඇත. සීමාසහිත “එස්” මූල්‍ය වියදම් සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි අදාළ ප්‍රතිපාදන සලසා ඇති අතර, සීමාසහිත “එච්” සමාගම මේ දක්වා තම ගිණුම් පොත්වල මෙම පොළී ආදායම සඳහා ගිණුම් තබා නැත.
- (5) වර්ෂය තුළදී සීමාසහිත “එච්” සමාගම කොටසකට රු. 2 ක ලාභාංශයක් ගෙවා ඇති අතර, සීමාසහිත “එස්” සමාගම කොටසකට රු. 1 ක ලාභාංශයක් ගෙවා ඇත.
- (6) 2018 මාර්තු 31 දිනට කීර්තිනාමය සඳහා කළ හානිකරණ (Impairment) පරීක්ෂණයේදී රු. 100,000 ක අගය හානිවීමක් (Impairment) සිදු වී ඇති බව හෙළිවිය.

ඔබ කළ යුතු දෑ:

- (i) සීමාසහිත “එස්” සමාගම පවරා ගැනීමේදී ඇතිවන කීර්තිනාමය ගණනය කරන්න. **(ලකුණු 04)**
- (ii) 2018 මාර්තු 31 දිනට අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත “එච්” සහ සීමාසහිත “එස්” සමාගම්වල ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න. **(ලකුණු 16)**
(මුළු ලකුණු 20)
(CAB – II 2008 ජනවාරි ප්‍රශ්න අංක 01)

ලදා : 33

පහත දැක්වෙන්නේ H PLC හා S PLC යන සමාගම්වල 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ සකස් කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතුරින් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයන් හා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය.

2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය (රු:000)

	H PLC		S PLC	
විකුණුම්		38,200		26,500
විකුණු බඩුවල පිරිවැය		(26,740)		(17,960)
දළ ලාභය		11,460		8,540
වෙනත් ආදායම		540		1460
බෙදාහැරීම් වියදම්	3,080		2,164	
පරිපාලන වියදම්	4,220		3,925	
වෙනත් වියදම්	150		211	
මූල්‍ය වියදම්	300	(7,750)	200	6,500
බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය		4,250		3,500
බදු		(1,275)		(1,050)
වසරේ ලාභය		2,975		2,450
ඉ/ගෙ ලාභය		2,025		1,340
රඳවාගත් ලාභ		5,000		3,790

2017.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශ (රු. '000)

	H PLC		S PLC	
වත්කම්				
ජංගම නොවන වත්කම්				
දේපළ පිරිසක හා උපකරණ		14,980		13,666
ආයෝජන - (S PLC හි)		8,500		
ජංගම වත්කම්				
නොග	2,908		304	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	1,312		890	
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	600	4,820	750	1,944
මුළු වත්කම්		28,300		15,610
හිමිකම් හා වගකීම්				
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය				
සාමාන්‍ය කොටස්		16,500		9,600
සංචිත				
පොදු සංචිතය	3,400		440	
රඳවාගත් ලාභය	5,000	8,400	3,790	4,230
		24,900		13,830
ජංගම නොවන වගකීම්				
10% බැංකු ණය		1100		970
ජංගම වගකීම්				
ණයහිමියෝ	2,108		721	
බැංකු ණයෙහි ජංගම කොටස	192	2,300	89	810
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		28,300		15,610

ඔබට පහත අමතර තොරතුරු සපයයි.

- (1) H PLC විසින් S PLC හි සා. කො. ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% ක් 2016.04.01 අත්පත් කරගත් අතර එදිනදී S PLC හි පැවති සංචිත පහත පරිදි විය.

පොදු සංචිත	රු. 240,000
රඳවාගත් ලාභය	රු. 960,000

මෙදිනට S PLC හි ශුද්ධ වත්කමේ ධාරණ අගය සාධාරණ අගයට සමාන වූ අතර එදිනට S PLC හි සාමාන්‍ය කොටසක වෙළඳපල මිල රු. 20 විය. S PLC නිකුත් කර තිබූ සාමාන්‍ය කොටස් ගණන 600,000 විය. අත්පත් කර ගැනීමෙන් පසු S PLC නව සාමාන්‍ය කොටස් නිකුතුවක් සිදු කර නොමැත. පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් ගණනයේදී සාධාරණ වටිනාකම් ක්‍රමය යොදා ගනී.
- (2) වර්ෂය තුළදී H PLC විසින් S PLC වෙත අලෙවි කළ රු. 800,000 ක භාණ්ඩ වලින් වසර අවසාන දිනට නිරවුල් කළ යුතු ණය වටිනාකම රු. 300,000 අදාළ ණයගැතියන් හා ණයහිමියන් යටතේ දක්වා ඇත. S PLC වෙත ලද භාණ්ඩ වලින් 2018.03.31 දින වන විට රු. 200,000 ඉන්වොයිස් මිලක් ඇති භාණ්ඩ තොගයේ ඉතිරිව පැවතුණි. ඉන්වොයිස් මිල තීරණය කිරීම පිරිවැය මත 25% ලාභයක් එකතු කරමින් සිදු කර ඇත.
- (3) 2018.03.31 දින සිදුකළ හානිකරණ පරීක්ෂණය අනුව කීර්තිනාමය රු. 200,000 කින් හානිකරණය වී ඇති බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

ඔබ විසින්,

- (a) 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ලාභාලාභ හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය,
- (b) 2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය හා
- (c) 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

(ලකුණු 25)

උදා: 34

පහත දැක්වෙන්නේ සීමිත A හා B යන සමාගම්වල 2018.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයේ සකස් කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතුරින් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයන් හා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන්ය.

2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය

	සීමිත A සමාගම (රු:000)		සීමිත B සමාගම (රු:000)	
විකුණුම්		138,000		124,500
විකුණු බඩුවල පිරිවැය		(112,00)		(112,960)
දළ ලාභය		26,000		11,540
වෙනත් ආදායම්		2,000		2,360
බෙදාහැරීම් වියදම්	3,500		2,700	
පරිපාලන වියදම්	12,200		5,250	
වෙනත් වියදම්	750		300	
මූල්‍ය වියදම්	550	(17,000)	750	(9,000)
බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය		11,000		4,900
බදු		(3,850)		(1,470)
බදු පසු ශුද්ධ ලාභය		7,150		3,430
ඉ/ගෙ ලාභය 2017.04.01		2,025		1,570
රඳවාගත් ලාභ		9,175		5,000

2018.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයන් (රු. 000)

	සීමිත A සමාගම		සීමිත B සමාගම	
වත්කම්				
ජංගම නොවන වත්කම්				
දේපළ පිරිසහ හා උපකරණ		34,900		23,970
ආයෝජන				
(සීමිත B සමාගමේ සා: කොටස්)		18,500		-
ජංගම වත්කම්				
තොග	3,500		2,150	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	4,800		3,400	
ලැබිය යුතු බිල්	700		1,200	
බැංකු හා මුදල්	1,600	10,600	1,250	8,000
මුළු වත්කම්		64,000		31,970
හිමිකම් හා වගකීම්				
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය				
සාමාන්‍ය කොටස්		27,000		18,000
සංචිත				
පොදු සංචිතය	9,875		1,800	
රඳවාගත් ලාභය	9,175	19,050	5,000	6,800
		46,050		24,800
ජංගම නොවන වගකීම්				
10% බැංකු ණය		8,750		1,970
ජංගම වගකීම්				
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	7,200		4,200	
ගෙවිය යුතු බිල්	1,300		800	
බැංකු ණයෙහි ජංගම කොටස	700	9,200	200	5,200
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		64,000		31,970

ඔබට පහත අමතර තොරතුරු සපයයි.

- (1) සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගමේ සා. කො. ප්‍රාග්ධනයෙන් 75% ක් 2016.04.01 අත්පත් කරගත් අතර එදිනදී B සමාගමේ පැවති සංචිත පහත පරිදි විය.

පොදු සංචිත රු. 840,000

රඳවාගත් ලාභය රු. 960,000

2016.04.01 දිනට සීමිත B සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටසක වෙළඳපල මිල රු. 20 විය. එදිනට සීමිත B සමාගම නිකුත් කර තිබූ සාමාන්‍ය කොටස් ගණන 1,100,000 කි. පරිපාලනයේ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් ගණනයේදී සාධාරණ අගය පදනම් ක්‍රමය යොදා ගනී.

- (2) වර්ෂය තුළදී සීමිත A සමාගම විසින් සීමිත B සමාගම වෙත අලෙවි කළ භාණ්ඩ මත වසර අවසාන දිනට නිරවුල් කළ යුතු ණය වටිනාකම රු. 300,000 අදාළ ණයගැතියන් හා ණයහිමියන් යටතේ දක්වා ඇත.
- (3) අත්පත් කර ගැනීම මත බිහිවන කීර්තිනාමය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 03 (SLFRS 03) පරිදි ගිණුම් තැබිය යුතුය. 2018.03.31 දින සිදු කළ හානිකරණ පරීක්ෂණය අනුව කීර්තිනාමය රු. 200,000 කින් හානිකරණය වී ඇති බව ඇස්තමේන්තු කරන ලදී.
- (4) සීමිත A සමාගම ගිණුම් වර්ෂය තුළදී සීමිත B සමාගමට පිරිවැයට 20% ක් තබාගෙන භාණ්ඩ විකුණා තිබුණි. එසේ විකුණන ලද භාණ්ඩ වලින් ඉන්වොයිස් මිල රු. 440,000 ක් වටිනා තොග තව දුරටත් නොවිකිණී තිබුණු අතර එම අගය සීමිත B සමාගමේ අවසන් තොගයට ඇතුළත්ව ඇත. වර්ෂය තුළ සීමිත A සමාගම සීමිත B සමාගමට සිදුකළ මුළු අලෙවිය රු. 7,600,000.
- (5) සීමිත B සමාගම ප්‍රතිග්‍රහණය කර ඇති විනිමය බිල්පත් වලින් රු. 180,000 ක ඒවා සීමිත A විසින් නිකුත් කළ ඒවා වේ. මෙයින් රු. 80,000 ක විනිමය බිල්පත් සීමිත A සමාගම විසින් බැංකුවෙන් වට්ටම් කරගෙන ඇත.

ඔබ විසින්,

- (a) 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ ලාභාලාභ හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය,
 (b) 2018.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය හා
 (c) 2018.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

ව්‍යාපාර සංයෝජනය SLFRS - 03

SLFRS 03 (ව්‍යාපාර සංයෝජනය) ප්‍රමිතිය පරිදි ව්‍යාපාර සංයෝජනය සඳහා ගිණුම්කරණයේදී අදාළ වන වැදගත් වෙනස්කම් කිහිපයක් පහත වේ.

නිර්වචනයන් (Definitions) - වැදගත් පද කිහිපයක නිර්වචනයන් පහත වේ.

- (i) **අත්පත් කරගන්නා (Acquirer)**
 අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන්නාගේ පාලනය ලබා ගන්නා ඒකකය.
- (ii) **අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන්නා (Acquiree)**
 ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කර ගන්නා විසින් පාලනයට යටත් කරනු ලබන ව්‍යාපාරය හෝ ව්‍යාපාර
- (iii) **අත්පත් කර ගන්නා දිනය (Acquisition Date)**
 අත්පත් කරගත් ව්‍යාපාරයේ පාලනය අත්පත් කර ගන්නා ඒකකය විසින් ලබා ගන්නා දිනයයි.
- (iv) **ව්‍යාපාරය (Business)**
 පිරිවැය අවම කිරීමට හෝ අනිකුත් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ තුළින් සෘජුවම ආයෝජකයින්ට හෝ අනෙකුත් අයිතිකරුවන්ට, සාමාජිකයින්ට හෝ සහභාගිවන්නන්ට ලාභාංශ ස්වභාවයෙන් ප්‍රතිලාභ සැලසීමට හැකිවන පරිදි එකිනෙකට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාම සහ පාලනය කිරීම ව්‍යාපාරයයි.
- (v) **ව්‍යාපාර සංයෝජනය (Business Combination)**
 අත්පත් කරගන්නා විසින් එක් ව්‍යාපාරයක හෝ ව්‍යාපාර කිහිපයක පාලනය ලබා ගැනීම සඳහා කරනු ලබන ගනුදෙනුවක් හෝ සිද්ධියකි.
- (vi) **පාලනයට යටත් නොවන අයිතිය (Non-controlling Interest)**
 සෘජුව හෝ වක්‍රව පරිපාලක සමාගමට අයත් නොවන පරිපාලනයේ ස්කන්ධයයි.
- (vii) **සාධාරණ වටිනාකම (Fair Value)**
 දැනුම හා කැමැත්ත ඇති පාර්ශව අතර අතේ දුරින් වූ ගනුදෙනුවකදී වත්කමක් හුවමාරු කළ හැකි හෝ වගකීමක් නිරවුල් කළ හැකි අගයයි.
- (viii) **කීර්තිනාමය (Goodwill)**
 තනිව හඳුනාගත නොහැකි හා එකිනෙකින් වෙන් කළ නොහැකි නමුත් අනාගතයේදී ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ව්‍යාපාරය වෙත උත්පාදනය කිරීමේ හැකියාවක් ඇති වත්කමකි.

අත්පත් කරගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගිණුම්කරණය (Accounting for Acquisition)

ව්‍යාපාරයක් විසින් එක් එක් ව්‍යාපාර සංයෝජනය පිළිබඳව අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රමය හෙවත් ගැණුම් ක්‍රමය (Acquisition Method) මත ගිණුම්කරණය කළ යුතුය.

අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රමය භාවිතයේදී පහත දෑ අදාළ වේ.

- (අ) අත්පත් කර ගන්නා හඳුනා ගැනීම්
- (ආ) අත්පත් කර ගන්නා දිනය තීරණය කිරීම
- (ඇ) අත්පත් කර ගන්නා ලද වත්කම්, බාරගන්නා ලද වගකීම් සහ අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වූ පාර්ශවයේ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් හඳුනා ගැනීම.
- (ඈ) කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිලදී ගැනීම තුළින් ඇති වූ ලාභය හඳුනා ගැනීම හා මිනුම්කරණය.

(අ) අත්පත් කර ගන්නා හඳුනා ගැනීම (Identifying the Acquirer)

සෑම ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදීම සංයෝජනයට යටත් වන එක් ඒකකයක් අත්පත් කර ගන්නා ලෙස හඳුනාගත යුතුය. මෙහිදී අනෙක් ආයතනවල පාලනය ලබා ගැනීම තීරණය කරන සාධක පහත වේ.

- (i) අයිතිය තුළින් හෝ ගිවිසුම්මය සම්බන්ධතා තුළින් ඡන්ද බලය භාගයකට වඩා ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති හැකියාව.
- (ii) අදාළ ආයතනයේ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති තීරණය කිරීමේ බලය ව්‍යවස්ථාවක් මගින් හෝ ගිවිසුමක් මගින් ලබා ගැනීම.
- (iii) අදාළ ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හෝ ඒ හා සමාන වෙනත් පාලන මණ්ඩලයක බහුතරය පත් කිරීම හෝ ඉවත් කිරීමේ බලය ලබා ගැනීම.
- (iv) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හෝ ඒ හා සමාන වෙනත් පාලන මණ්ඩලයක් රැස්වීම් වලදී බහුතර ඡන්ද බලය ලබා ගැනීම.
- (v) වර්තමානයේදී බලාත්මක හෝ පරිවර්තනය කළ හැකි පවත්නා හව්‍ය ඡන්ද අයිතිය.

(ආ) අත්පත් කරගන්නා දිනය තීරණය කිරීම (Identifying the Acquisition Date)

අත්පත් කර ගන්නා විසින් අත්පත් කරගත් දිනය හඳුනාගත යුතු අතර මෙහිදී අත්පත් කරගත් දිනය ලෙස සලකන්නේ අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන්නාගේ පාලනය ලබාගත් දිනයයි.

(ඇ) අත්පත් කර ගන්නා ලද වත්කම්, බාර ගන්නා ලද වගකීම් සහ අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වූ පාර්ශවයේ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් හඳුනා ගැනීම (Recognition Principle)

අත්පත් කර ගන්නා දිනට අත්පත් කරගනු ලබන්නා විසින් අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන වත්කම් (කීර්තිනාමයෙන් බැහැරව), බැරකම් සහ අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන්නාගේ කිසියම් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකමක් ඇත්නම් ඒවා වෙනමම හඳුනාගත යුතු වේ. මෙහිදී වත්කම් සහ බැරකම් හඳුනා ගැනීමේදී ඒවා ආකෘතිමය රාමුවේ නිර්වචනයන් හා එකඟ විය යුතු අතර ඒවා අත්පත් කර ගන්නේ ව්‍යාපාර සංයෝජනයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විය යුතුය. මෙහිදී සන්නම් නාම, ස්වාධිකාරී අයිතීන් සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සම්බන්ධතාවයන් වැනි නව වත්කම් සහ බැරකම් ද තිබිය හැකිය. ඒ හැර අත්පත් කර ගැනීමේදී අසම්භව්‍ය බැරකම් ද අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය විය හැකිය. අත්පත් කරගන්නා විසින් අත්පත් කරගත් දිනයේදී පවරා ගැනීමට භාජනය කරන වත්කම් සහ බැරකම් නිසි පරිදි වර්ගීකරණය කළ යුතු වේ. අත්පත් කර ගන්නා විසින් අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන සියළුම වත්කම් හා බැරකම් ඒවා අත්පත් කර ගන්නා දිනයට පවතින සාධාරණ අගයට මිනුම්කරණය කළ යුතු වේ.

(ඈ) කීර්තිනාමය හෝ කේවල් මිලදී ගැනීම තුළින් ඇති වූ ලාභය හඳුනා ගැනීම හා මිනුම්කරණය (Recognizing and Measuring Goodwill or a Gain from a Bargain Purchase)

කීර්තිනාමය

අත්පත් කර ගන්නා විසින් අත්පත් කර ගන්නා දිනට පහත (i) හි අගය (ii) හි අගයට වඩා වැඩි වන්නේ නම් එම වැඩි අගය කීර්තිනාමය හඳුනාගනු ලැබේ.

- (i) (අ) මෙම ගිණුම් ප්‍රමිතිය පරිදි මාරු කරන ලද ප්‍රතිඡේදය.
 (ආ) ආයෝජනයට යටත් වූ ආයතනයේ කිසියම් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකමක් වේ නම් එම වටිනාකම.
 (ඇ) පියවර ක්‍රමයට ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී, ආයෝජනයට යටත් වූ ආයතනයේ පෙර පැවති ස්කන්ධ ඇල්මෙහි අත්පත් කරගත් දිනට සාධාරණ අගය
- (ii) මෙම ප්‍රමිතිය පරිදි අත්පත් කරගත් දිනට පවරා ගන්නා ලද වත්කම් සහ බාරගනු ලැබූ බැරකම් වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද අගයන්ගේ ශුද්ධ අගය

කේවල් ගැණුම් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය

අත්පත් කර ගන්නා විසින් අත්පත් කර ගන්නා දිනට පහත (iii) හි අගය (i) හි අගයට වඩා වැඩි වන්නේ නම් එම වැඩි අගය කේවල් ගැණුම් මිල තුළින් ඇති වූ ලාභය හඳුනාගනු ලැබේ.

- (i) (අ) මෙම ගිණුම් ප්‍රමිතිය පරිදි මාරු කරන ලද ප්‍රතිෂ්ඨාව.
- (ආ) ආයෝජනයට යටත් වූ ආයතනයේ කිසියම් පාලනයට යටත් නොවන හිමිකමක් වේ නම් එම වටිනාකම
- (ඇ) පියවර ක්‍රමයට ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී, ආයෝජනයට යටත් වූ ආයතනයේ පෙර පැවති ස්කන්ධ ඇල්මෙහි අත්පත් කරගත් දිනට සාධාරණ අගය
- (ii) මෙම ප්‍රමිතිය පරිදි අත්පත් කරගත් දිනට පවරා ගන්නා ලද වත්කම් සහ බාරගනු ලැබූ බැරකම් වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද අගයන්ගේ ශුද්ධ අගය.

පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම සඳහා ගිණුම්කරණය
(Accounting for Non-controlling Interest)

පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ පරිපාලිත සමාගමක ස්කන්ධ හිමිකමෙන් පරිපාලක සමාගමට සෘජුවම හෝ වක්‍රාකාරයෙන් අයත් නොවන ස්කන්ධයේ ප්‍රමාණයයි. අත්පත් කරගත් දිනට පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම මිණුම්කරණයේදී අනුගමනය කළ හැකි විකල්ප ක්‍රම දෙකක් වේ.

- (අ) සාධාරණ අගය පදනම
- (ආ) අත්පත් කර ගැනීමට භාජනය වන්නාගේ ශුද්ධ වත්කම් හි සමානුපාතික කොටස

මුල්වරට පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් ප්‍රමාණය උක්ත පදනම් දෙකෙන් එකකට ගණනය කළ පසුව ඉදිරියේදී ඇතිවන්නා වූ ස්කන්ධයෙහි වෙනස්කම් අනුව කලින් කලට එහි අගය තීරණය කෙරේ. පරිපාලිත සමාගමෙහ නිකුත් කර ඇති සියළුම ස්කන්ධ පත්‍ර වලින් පරිපාලක සමාගමට අයත් නොවන කොටස සහිතව පහත දැ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකමෙහි අගය ගණනය කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

- (අ) පරිපාලිත සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස
- (ආ) ශුද්ධ වත්කම් වලින් සමානුපාතිකව අයිතියක් නොලැබෙන පහත ස්වභාවයේ අනෙකුත් ස්කන්ධ පත්‍ර
 - (i) පරිවර්තනය ණය සහ අනෙකුත් මූල්‍ය පත්‍රවල ස්කන්ධ සංරචකය
 - (ii) වරණීය කොටස
 - (iii) කොටස් බලපත්‍ර
 - (iv) කොටස් අයිතිය මත මනාප
 - (v) කොටස් පාදක ගෙවීම් සැලසුම් මත මනාප